

pensioenfonds

PENSIOENREGLEMENT

GROOTHANDEL IN BLOEMEN EN PLANTEN

Stichting Pensioenfonds PGB

PENSIOENREGLEMENT PREMIEOVEREENKOMST

Ingevolge artikel 23 van de statuten laatstelijk vastgesteld in de bestuursvergadering van 9 januari 2020.

Deel I Basisregeling Premieovereenkomst	4
HOOFDSTUK I Definities	4
Artikel 1 Definities	4
HOOFDSTUK II Deelname	6
Artikel 2 Aanvang en einde van de deelname	6
Artikel 3 Aanspraken van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum	6
Artikel 4 Verschuldigde premie en eigen bijdrage deelnemer	7
Artikel 5 Beschikbare premie	7
Artikel 6 Pensioenkapitaal	8
Artikel 7 Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	8
HOOFDSTUK III Informatieverstrekking	9
Artikel 8 Opgaven en inlichtingen	9
Artikel 9 Wijze van informatieverstrekking	9
HOOFDSTUK IV Opbouw pensioenkapitaal en risicoverzekeringen	9
Artikel 10 Pensioenkapitaal; aanwending op de pensioeningangsdatum	9
Artikel 11 Partner- en wezenpensioen op risicobasis	11
Artikel 12 Bijzonder partnerpensioen	11
Artikel 13 Verevening van ouderdompensioen bij scheiding	12
Artikel 14 Uitsluiting partner- en wezenpensioen	14
Artikel 14a Keuze stabiel of variabel pensioen	14
Artikel 15 Aanwending pensioenkapitaal voor aanspraken bij stabiel pensioen	14
HOOFDSTUK V Flexibele pensionering	15
Artikel 16 VERVALLEN	15
Artikel 16a Uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen	15
Artikel 17 Vervroeging en uitstel pensioendatum	15
Artikel 18 Tijdelijk ouderdompensioen	16
Artikel 18a Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 17	16
Artikel 19 Getrapt pensioen	16
Artikel 20 Gelijk overlevingspensioen	17
Artikel 21 Beperking mogelijkheden flexibele pensionering	17
Artikel 22 Toeslagverlening	18
HOOFDSTUK VI Uitbetaling en terugvordering	18
Artikel 23 Uitbetaling van de pensioenen	18
Artikel 24 Terugvordering en verjaring	19
HOOFDSTUK VII Aanspraken na beëindiging van de deelname	19
Artikel 25 Rechten na beëindiging van de deelname	19
Artikel 26 Uitgaande waardeoverdracht	20
HOOFDSTUK VIII Vrijstellingen	20
Artikel 28 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	20
HOOFDSTUK IX Vrijwillige verzekeringen	21
Artikel 29 Vrijwillige voortzetting	21
Artikel 30 Individuele ANW Plus verzekering	21
Artikel 30a Extra inleg	22

HOOFDSTUK X	Waardeovername van pensioenaanspraken	22
Artikel 31	Waardeovername van elders opgebouwde pensioenaanspraken	22
HOOFDSTUK XI	Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten	22
Artikel 32	Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten	22
HOOFDSTUK XII	Geschillen- en klachtenprocedure	23
Artikel 32	Geschillen- en klachtenprocedure	23
HOOFDSTUK XIII	Slotbepalingen	23
Artikel 33	Algemene bepalingen	23
Artikel 33a	Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioen	24
Artikel 34	Inwerkingtreding	24
Deel II Werkgevers- of sectorspecifieke bepalingen		26
Sector De Groothandel in Bloemen en Planten		26
Artikel 1.	Deelnemers	26
Artikel 2.	De Beschikbare premie	26
Artikel 3.	Partnerpensioen en wezenpensioen	27
Artikel 4.	Pensioengevend salaris	27
Artikel 5.	Franchise	27
Artikel 6.	Pensioengrondslag	27
Artikel 7.	Premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid	27
Artikel 8.	Premie	28
Artikel 9.	Overgangsbepaling	28
Bijlagen		29
Bijlage I	Bedragen 2020	29
Bijlage II	Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen	29
Bijlage III	Inkooptarieven voor ouderdomspensioen en partnerpensioen	30
Bijlage IV	Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering	31
Bijlage V	Afkooptarieven voor ouderdomspensioen (65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen	38
Bijlage VI	Tarieven ANW-hiaatverzekering	39

Deel I Basisregeling Premieovereenkomst

HOOFDSTUK I Definities

Artikel 1 Definities

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

- a. Werkgever : werkgever in de zin van artikel 4 van de statuten van het fonds;
- b. Werknemer : werknemer in de zin van artikel 5 van de statuten van het fonds;
- c. Deelnemer : werknemer of gewezen werknemer, die pensioenkapitaal verwerft jegens het fonds conform Deel II van dit pensioenreglement;
- d. Parttime deelnemer : werknemer, die krachtens een arbeidsovereenkomst minder uren arbeid verricht dan bij die werkgever, in geval van volledig dienstverband, gebruikelijk is;
- e. Gewezen deelnemer : de (gewezen) werknemer door wie op grond van de pensioenovereenkomst geen pensioenkapitaal jegens het fonds meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelname een pensioenaanspraak of pensioenkapitaal heeft behouden jegens het fonds;
- f. Gewezen partner : de partner van wie het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap dan wel de relatie in de zin van artikel 1 sub j onder III van dit artikel is beëindigd;
- g. Aanspraakgerechtigde : de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner, die begunstigde is voor het nog niet ingegane pensioen van het fonds;
- h. Gepensioneerde : de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen van het fonds is ingegaan;
- i. Pensioengerechtigde : de persoon voor wie op grond van de pensioenovereenkomst het pensioen van het fonds is ingegaan;
- j. Partner :
 - I. de echtgenoot van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;
 - II. de ongehuwde persoon met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of de ongehuwde gepensioneerde een geregistreerd partnerschap is aangegaan als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
 - III. de ongehuwde persoon die geen geregistreerd partnerschap als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan en met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die eveneens geen geregistreerd partnerschap als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan, gedurende ten minste een half jaar onafgebroken een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - de gezamenlijke huishouding moet met een door het fonds beschikbaar gesteld aanmeldingsformulier zijn aangemeld bij het fonds;
 - beide partners moeten gedurende de gezamenlijke huishouding op hetzelfde adres zijn ingeschreven in het bevolkingsregister;
 - er is sprake van twee personen waartussen geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat.Voor de toepassing van dit pensioenreglement kan een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op enig moment slechts één partner hebben. Het partnerpensioen wordt toegekend aan de nabestaande die als eerste partner van de deelnemer of gepensioneerde kan worden aangemerkt.
- k. Franchise : het gedeelte van het pensioengevend loon waarover krachtens artikel 18a lid 7 van de Wet op de loonbelasting 1964 geen pensioenaanspraken worden verworven. De hoogte van de franchise wordt met inachtneming van de fiscale grenzen bepaald in artikel 5 deel II van dit pensioenreglement;
- l. Pensioengevend loon : het brutoloon van een betreffend loontijdvak van de werkgever in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 waarover pensioen kan worden verworven, met uitzondering van de waarde van het privégebruik van de auto van de zaak, en zoals dit door de werkgever op een door het bestuur te bepalen wijze is opgegeven aan het fonds en is opgenomen in deel II van dit pensioenreglement, met inachtneming van de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964;
- m. Pensioenaanspraken : het recht op een nog niet ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen van het fonds;
- n. Pensioendatum : de eerste van de maand waarin de (gewezen) deelnemer een uitkering op grond van artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet (AOW) krijgt uitbetaald;
- o. Pensioeningangsdatum : de pensioendatum, dan wel de datum waarop door vervroeging of uitstel het pensioen daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk is ingegaan;

p. Pensioenrichtleeftijd	:	de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 68 jaar bereikt;
q. Pensioenrechten	:	het recht op een ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen van het fonds,
r. Scheiding	:	echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood of vermissing dan wel door een huwelijk met de vroegere geregistreerde partner; of beëindiging van de bij het fonds aangemelde gezamenlijke huishouding;
s. Ouderschapsverlof	:	periode als bedoeld in artikel 6.2 van de Wet arbeid en zorg;
t. Zorgverlof/educatief verlof	:	een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, tussen werkgever en werknemer overeengekomen gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid ten behoeve van zorg of educatie waaronder mede wordt verstaan het vergroten van arbeidskwalificatie;
u. Onbetaald verlof	:	een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, tussen werkgever en werknemer overeengekomen verlof met betrekking tot gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid zonder loondoorbetaling;
v. Sector	:	een (deel van een) bedrijfstak zoals omschreven in de statuten van het fonds;
w. Sectorbepalingen	:	de onderdelen van de pensioenregeling premieovereenkomst van een sector die afwijken van de basisregeling premieovereenkomst van het fonds en welke zijn omschreven in deel II van dit pensioenreglement;
x. Arbeidsongeschiktheids-wetgeving	:	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), respectievelijk Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
y. Arbeidsongeschiktheid	:	de eerste dag van toekenning van een WAO- respectievelijk een WIA-uitkering;
z. Fonds	:	Stichting Pensioenfonds PGB;
aa. Bestuur	:	het bestuur van het fonds;
ab. Uitvoeringsorganisatie	:	PGB Pensioendiensten B.V., de administrateur van het fonds;
ac. Beleidsdekkingsgraad	:	het gemiddelde van de dekkingsgraden van het fonds ultimo van de maand van vaststelling en van de elf maanden daaraan voorafgaand;
ad. Dekkingsgraad	:	de verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen en de contante waarde van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten, uitgedrukt in een percentage zoals dat steeds door het bestuur wordt vastgesteld;
ae. Pensioenkapitaal	:	de som van de gestorte beschikbare premies vermeerderd of verminderd met het beleggingsresultaat;
af. Beleggingsresultaat	:	Het resultaat na inhouding van kosten van de door het fonds belegde beschikbare premies overeenkomstig de vastgestelde life cycle;
ag. Benuttingspercentage	:	een percentage waarmee de staffel wordt toegepast;
ah. Staffel	:	de beschikbare premiestaffel zoals opgenomen in Deel II van dit pensioenreglement;
ai. 3% staffel	:	de beschikbare premiestaffel gebaseerd op 3% rekenrente;
aj. 4% staffel	:	de beschikbare premiestaffel gebaseerd op 4% rekenrente;
ak. Ziekte	:	ziekte in de zin van artikel 7:629 van het Burgerlijk Wetboek dan wel in de zin van de Ziektewet;
al. Life cycle:	:	een door de werkgever of door de sector met het fonds overeengekomen beleggingsprofiel.
am. Opslagen	:	De opslagen zoals opgenomen in artikel 8 Deel II van dit pensioenreglement.
an. Maximum pensioengevend loon	:	Het maximum pensioengevend loon zoals genoemd in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964;
ao. Wachtijd	:	de wachtijd in de zin van Hoofdstuk 3 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
ap. Werktijdvermindering:	:	het in verband met demotie binnen 10 jaar voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd bij dezelfde of een andere aangesloten werkgever een nieuwe dienstverhouding aanvaarden met een lager salaris, dan geldt het inkomen vóór het aanvaarden van het lagere salaris als zijn pensioengevend inkomen;
aq. Legalisatie:	:	het laten verklaren door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris dat een handtekening daadwerkelijk geplaatst is door de "ondergetekende".
ar. Prijsindex	:	de prijsontwikkeling volgens de consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgesteld en bekendgemaakt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
as. Stabiël pensioen	:	een vastgestelde uitkering in de zin van artikel 10a lid 1 Pensioenwet.
at. Variabel pensioen	:	een variabele uitkering in de zin van artikel 10a lid 2 Pensioenwet.

HOOFDSTUK II Deelname

Artikel 2 Aanvang en einde van de deelname

- (1) De deelname vangt aan op de eerste dag waarop de deelnemer in het kader van zijn dienstbetrekking bij een werkgever pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds, conform dit pensioenreglement.
- (2) De deelname eindigt:
 - a. bij het bereiken van de pensioeningangsdatum, doch uiterlijk op de pensioendatum;
 - b. bij beëindiging van de status van werknemer behalve in het geval de deelnemer in aanmerking komt voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 7 van dit pensioenreglement of de deelnemer de pensioenregeling vrijwillig voortzet als bedoeld in artikel 29 van dit pensioenreglement;
 - c. bij beëindiging van de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid;
 - d. bij overlijden van de deelnemer;
 - e. bij beëindiging van de vrijwillige deelname;
 - f. op de dag dat de werkgever van de werknemer niet langer als aangesloten werkgever is aan te merken.
- (3) De deelname wordt, gedurende de periode dat de werknemer zijn arbeid geheel of gedeeltelijk onderbreekt in verband met zorgverlof/educatief verlof of onbetaald verlof, naar de mate van deze onderbreking opgeschort, tenzij dit pensioenreglement anders bepaalt.
- (4) Het fonds administreert de deelnemersjaren van de deelnemers.

Artikel 3 Aanspraken van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum

- (1) Het karakter van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling bestaande uit pensioenkapitaal is een premieovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet. Het karakter van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling bestaande uit partner- en wezenpensioen op risicobasis bij overlijden van de deelnemer voor de pensioendatum is een uitkeringsovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet.
- (2) De deelnemer heeft aanspraak op:
 - a. een periodiek door de werkgever ter beschikking te stellen beschikbare premie conform artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement;
 - b. partnerpensioen op risicobasis conform artikel 11 ten behoeve van de partner van de deelnemer bij overlijden van de deelnemer vóór pensioendatum;
 - c. wezenpensioen op risicobasis conform artikel 11 ten behoeve van de kinderen van de deelnemer bij overlijden van de deelnemer vóór pensioendatum;
 - d. premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid conform artikel 7.
- (3) De gewezen deelnemer die, aansluitend aan het einde van de deelname en na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, recht heeft op een inkomensvervangende, loongerelateerde uitkering op grond van de Werkloosheidswet, behoudt gedurende de periode dat hij de uitkering op grond van de Werkloosheidswet ontvangt, aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de op het tijdstip van einde van de deelname aanwezige partner. De hoogte van het partnerpensioen wordt vastgesteld alsof hetzelfde pensioen op opbouwbasis zou zijn overeengekomen waarbij rekening wordt gehouden met het partnerpensioen dat wordt verkregen als gevolg van een uitruil van ouderdompensioen in partnerpensioen conform artikel 25, verminderd met het partnerpensioen dat op grond van artikel 25 lid 4 onder a van dit pensioenreglement kan worden ingekocht.
- (4) De aanspraak op bijzonder partnerpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12, toe aan de gewezen partner van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
- (5) De aanspraak op wezenpensioen komt toe aan elk eigen kind beneden de leeftijd van 18 jaar, die tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat in de zin van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.

Met kinderen in de vorige volzin bedoeld worden gelijkgesteld pleeg- of stiefkinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die door de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde als een eigen kind worden onderhouden, met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.

Met kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar worden gelijkgesteld kinderen van 18 tot 27 jaar, die door middel van een studieverklaring van de onderwijsinstelling aantonen dat de voor werkzaamheden beschikbare tijd voor minimaal 18 uur per week in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding.

- (6) De deelnemer behoudt gedurende de periode van zorgverlof of educatief verlof uitsluitend de in lid 2 sub b, c en d genoemde aanspraken op partner- en wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van zorgverlof of educatief verlof.
- (7) De deelnemer behoudt gedurende de periode van onbetaald verlof tot een maximum van 18 maanden uitsluitend de in lid 2 sub b en c genoemde aanspraken op partner- en wezenpensioen als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van onbetaald verlof, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.
- (8) De deelnemer behoudt gedurende de periode van ouderschapsverlof de in lid 2 genoemde aanspraken als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van ouderschapsverlof.
- (9) Bij toepassing van hetgeen bepaald is in de leden 6 tot met 8 van dit artikel, geldt als pensioengevend loon het pensioengevend loon dat direct voorafgaande aan de periode van verlof door de deelnemer is genoten, met inachtneming van het maximum pensioengevend loon en de overige fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964. Bij toepassing van hetgeen is bepaald in de leden 6 tot en met 8 gelden tevens de voorwaarden opgenomen in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.
- (10) Indien een deelnemer met zijn werkgever afspraken heeft gemaakt over werktijdvermindering, dan kan het fonds meewerken aan toepassing tot een maximum van 100% voortzetting van de pensioenopbouw. In afwijking van artikel 4 van deel II van dit pensioenreglement wordt in dat geval uitgegaan van het loon, zoals dat gold direct voorafgaand aan de werktijdvermindering. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - a. de afspraken inzake werktijdvermindering zijn opgenomen in de pensioenovereenkomst of cao zoals die van toepassing is op de werknemer;
 - b. de werktijdvermindering is aanvaard in de periode die aanvangt 10 jaar direct voorafgaande aan de pensioendatum;
 - c. de deelnemer behoudt na de werktijdvermindering ten minste 50% van zijn loon direct voorafgaand aan de werktijdvermindering;
 - d. Bij toepassing van hetgeen is bepaald in dit artikellid gelden de voorwaarden opgenomen in artikel 10a en 10b lid 3 van het Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.

Artikel 4 Verschuldigde premie en eigen bijdrage deelnemer

- (1) Voor de financiering van de pensioenaanspraken als genoemd in artikel 3 van dit pensioenreglement is de werkgever premie aan het fonds verschuldigd. De premie wordt maandelijks vastgesteld en in rekening gebracht bij de werkgever. De hoogte van de verschuldigde premie is bepaald in artikel 8 van deel II van dit pensioenreglement. Deze premie is verschuldigd voor alle deelnemers en wordt bij de werkgever in rekening gebracht. Als een deelnemer niet het volledige kalenderjaar heeft deelgenomen aan het fonds, is de premie voor dat jaar naar evenredigheid verschuldigd. Het bestuur is bevoegd de opslagen jaarlijks aan te passen.
- (2) Bijdrage van de deelnemer
Werkgever en werknemer kunnen - met inachtneming van het bepaalde in artikel 120 lid 1 Pensioenwet - een eigen bijdrage van de deelnemer overeenkomen. De eigen bijdrage wordt door de werkgever in ieder loontijdvak op het loon van de werknemer ingehouden. De hoogte van de eigen bijdrage is bepaald in artikel 8 van Deel II van dit pensioenreglement.

Artikel 5 Beschikbare premie

- (1) Ten behoeve van de deelnemer wordt door de werkgever een premie beschikbaar gesteld vanaf de aanvang van deelname. Bij aanvang van deelname en vervolgens per loontijdvak van de werkgever, wordt voor de deelnemer de hoogte van de beschikbare premie vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de feitelijke leeftijd op 1 januari van enig jaar. Vaststelling vindt plaats conform de bepalingen in deel II van dit pensioenreglement.
- (2) De beschikbare premie is een percentage van de pensioengrondslag. Het percentage beschikbare premie, alsmede het benuttingspercentage, is bepaald in artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement. De vaststelling van de hoogte van de beschikbare premie in enig loontijdvak vindt plaats op basis van de leeftijd van de deelnemer, de pensioengrondslag per de eerste dag van het desbetreffende loontijdvak en het bijbehorende beschikbare premiepercentage.

Artikel 6 Pensioenkapitaal

- (1) Voor iedere deelnemer wordt door het fonds ter administratie van de hoogte van het met de beschikbare premies en het beleggingsresultaat daarop te vormen pensioenkapitaal een eigen pensioenrekening geopend. De toevoeging van de beschikbare premie vindt plaats in de vorm van een belegging van de beschikbare premie. Het pensioenkapitaal op deze pensioenrekening is eigendom van het fonds.
- (2) Het pensioenkapitaal en de daaraan nog toe te voegen beschikbare premies worden door het fonds belegd overeenkomstig de life cycle. Het fonds stelt periodiek het met het pensioenkapitaal behaalde beleggingsresultaat vast.
- (3) Bij het beleggen van het pensioenkapitaal wordt rekening gehouden met de keuze van de (gewezen) deelnemer voor een stabiel pensioen of een variabel pensioen zoals bedoeld in artikel 14a van dit pensioenreglement.
- (4) Het beleggingsresultaat kan zowel positief als negatief zijn. Het beleggingsrisico is daarmee voor rekening van de (gewezen) deelnemer.
- (5) Maandelijks worden beheerskosten in mindering gebracht op het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.

Artikel 7 Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

- (1) Ten behoeve van een deelnemer bestaat aanspraak op (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling ingeval van arbeidsongeschiktheid conform de hierna volgende bepalingen.
- (2) De in het vorige lid bedoelde aanspraak op vrijstelling van premiebetaling gaat in zodra de deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving en wordt voortgezet zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt en tot de pensioeningangsdatum doch uiterlijk tot de pensioendatum van de deelnemer.
- (3) Om voor vrijstelling van premiebetaling in aanmerking te komen, moet de deelnemer op de dag voorafgaand aan de wachttijd als bedoeld in de arbeidsongeschiktheidswetgeving deelnemer in het fonds zijn en aansluitend aan de wachttijd dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend krijgen.
- (4) De deelnemer die arbeidsongeschikt wordt, komt krachtens dit artikel voor vrijstelling van premiebetaling in aanmerking naar de mate van zijn arbeidsongeschiktheid. Indien de deelnemer op het moment dat de deelname aanvangt reeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving, wordt vrijstelling van premiebetaling door het fonds uitsluitend verleend indien en voor zover er sprake is van toename van de arbeidsongeschiktheid tijdens de deelname aan het fonds gerekend vanaf de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze geldt op het moment dat de deelname aanvangt.

Het in de vorige volzin bepaalde geldt eveneens ten aanzien van de deelnemer die op het moment dat de deelname aanvangt reeds de wachttijd als bedoeld in de arbeidsongeschiktheidswetgeving doorloopt en aansluitend aan de wachttijd dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt toegekend. In dat geval wordt uitsluitend vrijstelling van premiebetaling door het fonds verleend indien en voor zover er sprake is van toename van de arbeidsongeschiktheid tijdens de deelname aan het fonds gerekend vanaf de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze geldt bij de eerste toekenning van het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering na afloop van de genoemde wachttijd.

- (5) Na beëindiging van de status van werknemer kan de mate van vrijstelling van premiebetaling bij het fonds niet meer toenemen. Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de deelnemer eindigt en de arbeidsongeschiktheid, binnen vier weken herleeft, wordt de vrijstelling van premiebetaling opnieuw voortgezet. De vrijstelling van premiebetaling wordt in dat geval gebaseerd op maximaal de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze gold op het moment van de eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheid.
- (6) Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid geldt vrijstelling van premiebetaling, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De mate van premievrije pensioenopbouw is bepaald in artikel 7 van Deel II van dit pensioenreglement.
- (7) Om in aanmerking te komen voor vrijstelling van premiebetaling dient de deelnemer zich daarvoor bij het fonds aan te melden op een door het bestuur te bepalen wijze.
- (8) Voor een deelnemer voor wie een beschikbare premie aan het pensioenkapitaal wordt toegevoegd en die tegelijkertijd in aanmerking komt voor vrijstelling van premiebetaling als bedoeld in de vorige leden zal de totale aan

het pensioenkapitaal toe te voegen beschikbare premie over de betreffende periode nimmer meer bedragen dan de beschikbare premie die toegevoegd zou zijn indien de deelnemer niet arbeidsongeschikt zou zijn geworden.

- (9) Als de arbeidsongeschikte deelnemer op grond van zijn leeftijd in aanmerking komt voor een hogere beschikbare premie zal de vrijgestelde beschikbare premie ook stijgen overeenkomstig de beschikbare premiestaffel als bepaald in artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement.
- (10) De aanspraken en pensioenen, waarop de premievrije pensioenopbouw recht geeft, worden vastgesteld op basis van het pensioengevend loon zoals genoemd in deel II van dit pensioenreglement. Het pensioengevend loon wordt vastgesteld op basis van loon dat gold in het jaar voorafgaand aan de eerste ziekte dag. Als in dit jaar diensttijd ontbreekt wordt het loon naar jaarbasis herrekend. En als in dit jaar nog geen sprake was van deelname in de zin van artikel 2 lid 1 van dit pensioenreglement dan wordt uitgegaan van het loon in het jaar van de eerste ziekte dag. Dit pensioengevend loon wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de prijsindex. Bij strijdigheid met de fiscale grenzen vindt aanpassing plaats van de pensioengrondslag aan de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (11) De hoogte van de opslag voor vrijstelling van premiebetaling uit hoofde van dit artikel is bepaald in artikel 7 van Deel II van dit pensioenreglement. Het bestuur stelt jaarlijks het opslagpercentage vast.

HOOFDSTUK III Informatieverstrekking

Artikel 8 Opgaven en inlichtingen

- (1) De deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht op de tijdstippen en over de tijdvakken als door het bestuur bepaald aan het fonds of diens gemachtigde alle inlichtingen en opgaven te verstrekken, die het bestuur voor de uitvoering van dit pensioenreglement noodzakelijk acht.
- (2) Het bestuur kan de toepassing van het in dit pensioenreglement bepaalde afhankelijk stellen van het naleven door de deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde van de in dit artikel bedoelde verplichtingen.
- (3) Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde op enig moment er subjectief mee bekend wordt of objectief geacht kan worden er mee bekend te zijn dat aanmelding bij het fonds niet heeft plaatsgevonden en hij zich alsnog bij het fonds aanmeldt, zal zijn deelnameperiode, teruggerekend, worden vastgesteld op de periode vanaf het tijdstip van aanmelding tot aan het tijdstip waarop de aanmelding had moeten plaatsvinden.
- (4) Het fonds zorgt dat de deelnemers bij aanvang van deelname op de hoogte gesteld worden van de inhoud van de pensioenregeling overeenkomstig het bepaalde in de Pensioenwet.

Artikel 9 Wijze van informatieverstrekking

- (1) Het fonds verstrekt met in achtneming van de bepalingen van de Pensioenwet, de informatie digitaal, tenzij de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde niet instemt met elektronische informatieverstrekking.
- (2) Het fonds zal de informatie zenden aan het laatst haar bekende adres. Indien bij schriftelijke informatie dit adres onjuist blijkt te zijn wordt navraag gedaan bij de basisregistratie personen.
- (3) Kosten die het fonds maakt, omdat betrokkene verzuimd heeft een adreswijziging door te geven, kunnen door het fonds bij betrokkene in rekening worden gebracht. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.

HOOFDSTUK IV Opbouw pensioenkapitaal en risicoverzekeringen

Artikel 10 Pensioenkapitaal; aanwending op de pensioeningangsdatum

- (1) Indien de (gewezen) deelnemer heeft gekozen voor een stabiel pensioen zoals bedoeld in artikel 14a van dit pensioenreglement, dan wordt onmiddellijk voorafgaand aan de pensioeningangsdatum het resterend pensioenkapitaal gebruikt als koopsom voor de aankoop bij het fonds van:
 - een vanaf de pensioeningangsdatum ingaand levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van de gepensioneerde;

- een aanspraak op levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum ter grootte van 70% van het ouderdompensioen;
 - een aanspraak op tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van eventuele kinderen, zoals bedoeld van artikel 3 lid 5, van de gepensioneerde ter grootte van 14% van het ouderdompensioen.
- (2) Indien de (gewezen) deelnemer heeft gekozen voor een variabel pensioen zoals bedoeld in artikel 14a van dit pensioenreglement, dan kan de (gewezen) deelnemer op pensioeningangsdatum kiezen om met het pensioenkapitaal:
- een variabel pensioen bij een andere pensioenuitvoerder aan te kopen; of
 - een stabiel pensioen aan te kopen bij het fonds.
- Een variabel pensioen kan niet bij het fonds worden aangekocht en moet daarom bij een andere pensioenuitvoerder worden aangekocht. Een stabiel pensioen moet bij het fonds worden aangekocht.
- (3)
- a. Indien voor de (gewezen) deelnemer een 3% staffel geldt en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal dat het omgezette ouderdompensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het fonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het fonds. Het fonds zal op meerdere momenten de hoogte van het pensioen toetsen aan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964, bijlage IV van het besluit van 10 december 2018, nr. 2018-28515 en bepaald is in overige aanverwante regelgeving. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt gekort als er meer pensioenkapitaal is dan nodig voor de aankoop van het fiscaal maximale pensioen.
 - b. Indien voor de (gewezen) deelnemer een staffel geldt op basis van de kostprijs van een fiscaal maximaal middelloonpensioen bij PGB en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal het omgezette ouderdompensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het fonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het fonds. Het fonds zal op meerdere momenten de hoogte van het pensioen toetsen aan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964, bijlage V van het besluit van 10 december 2018, nr. 2018-28515 en bepaald is in overige aanverwante regelgeving. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt gekort als er meer pensioenkapitaal is dan nodig voor de aankoop van het fiscaal maximale pensioen.
- (4) Het ouderdompensioen gaat in op de pensioeningangsdatum en wordt levenslang per maand achteraf uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de gepensioneerde.
- (5) Het partnerpensioen gaat bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner overlijdt. Het in de vorige volzin bepaalde geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner.
- (6) Het wezenpensioen gaat bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 18 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt.
- (7) In afwijking van het bepaalde in lid 5 van dit artikel vindt de uitkering van het wezenpensioen aan het kind plaats tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 27 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind overlijdt of tot en met de maand waarin het kind tijdens de voor werkzaamheden overdag beschikbare tijd minder dan 18 uur per week onderwijs of een beroepsopleiding volgt.
- (8) Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor een kind indien beide ouders of verzorgers zijn overleden. Het wezenpensioen wordt voor ten hoogste vijf kinderen uitgekeerd. Zijn er meer dan vijf wezenpensioengerechtigde kinderen dan wordt het totale bedrag aan wezenpensioen verdeeld over alle kinderen, ieder een gelijk deel. Indien nadien het aantal voor wezenpensioen in aanmerking komende kinderen wijzigt, dan heeft dit geen invloed op de hoogte van het vastgestelde wezenpensioen.

Artikel 11 Partner- en wezenpensioen op risicobasis

- (1) Bij overlijden van de deelnemer vóór het bereiken van de pensioeningangsdatum wordt aan zijn partner en/of zijn kinderen een partnerpensioen respectievelijk wezenpensioen uitgekeerd met inachtneming van de hierna opgenomen bepalingen.
- (2) Het partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt. In geval van overlijden van de deelnemer wordt voor de berekening van het ouderdompensioen dat verworven zou kunnen worden vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum van de deelnemer het pensioengevende loon in het laatste kalenderjaar, direct voorafgaande aan het jaar van overlijden van de deelnemer, in aanmerking genomen. Als in dit jaar diensttijd ontbreekt wordt het loon naar jaarbasis herrekend. En als in dit jaar nog geen sprake was van deelname in de zin van artikel 2 lid 1 van dit pensioenreglement dan wordt uitgegaan van het loon in het jaar van overlijden.;
- (3) Het wezenpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand waarin het kind 18 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt.
- (4) In afwijking van het bepaalde in lid 3 van dit artikel vindt de uitkering van het wezenpensioen aan het kind plaats tot en met de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt of indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt of tot en met de maand waarin het kind tijdens de voor werkzaamheden overdag beschikbare tijd minder dan 18 uur per week onderwijs of een beroepsopleiding volgt.
- (5) Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor een kind waarvan beide ouders of verzorgers zijn overleden. Het wezenpensioen wordt voor ten hoogste vijf kinderen uitgekeerd. Zijn er meer dan vijf wezenpensioengerechtigde kinderen dan wordt het totale bedrag aan wezenpensioen verdeeld over alle kinderen, ieder een gelijk deel. Indien nadien het aantal voor wezenpensioen in aanmerking komende kinderen wijzigt, dan heeft dit geen invloed op de hoogte van het vastgestelde wezenpensioen.
- (6) Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioeningangsdatum is een partnerpensioen verzekerd conform artikel 3 Deel II van dit pensioenreglement.
- (7) Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioeningangsdatum is een wezenpensioen verzekerd conform artikel 3 Deel II van dit pensioenreglement.
- (8) Het jaarlijks partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum als bedoeld in lid 2 wordt tot de pensioeningangsdatum op risicobasis verzekerd. Dit betekent dat het partnerpensioen zonder waarde vervalt bij:
 - beëindiging van deelname anders dan door overlijden;
 - scheiding;
 - het bereiken van de pensioeningangsdatum doch uiterlijk op de pensioendatum.
- (9) Indien de deelnemer een partner als begunstigde van het partnerpensioen aanmeldt, verstrekt het fonds aan de deelnemer een bevestiging van de aanmelding;
- (10) Met betrekking tot de periode waarin de deelnemer in deeltijd heeft gewerkt, wordt bij vaststelling van de periode betrekking hebbende deel van het jaarlijks partner- en wezenpensioen rekening gehouden met de in die periode geldende deeltijdfactor.
- (11) Bij overlijden van de deelnemer vervalt het pensioenkapitaal aan het fonds.

Artikel 12 Bijzonder partnerpensioen

- (1) In geval van scheiding van de (gewezen) deelnemer vóór de pensioeningangsdatum verkrijgt de gewezen partner een aanspraak op bijzonder partnerpensioen waarvan de hoogte als volgt wordt vastgesteld.
 - a. allereerst wordt per de scheidingsdatum de hoogte van het met het op de scheidingsdatum aanwezige pensioenkapitaal aan te kopen partnerpensioen berekend, uitgaande van de aankoop van een ouderdompensioen en een partnerpensioen ter grootte van 70% van het ouderdompensioen, met inachtneming van de overige bepalingen in het pensioenreglement;
 - b. vervolgens wordt berekend welke koopsom, op basis van door het bestuur vastgestelde grondslagen, benodigd is voor de aankoop van het partnerpensioen als bedoeld in sub a;
 - c. de aldus sub b vastgestelde koopsom wordt onttrokken aan het saldo van het pensioenkapitaal en wordt door het fonds als bijzonder partnerpensioenkapitaal separaat geadministreerd;

- d. Indien er voor de scheidingsdatum reeds sprake is van omgezet pensioenkapitaal in pensioenaanspraken op grond van artikel 15 van dit pensioenreglement, dan wordt de daaruit voortvloeiende aanspraak op partnerpensioen toegekend als bijzonder partnerpensioen overeenkomstig het tweede lid van dit artikel;
- e. Het op grond van dit lid door het fonds vastgestelde pensioenkapitaal voor bijzonder partnerpensioen wordt vanaf het tijdstip van scheiding tot de pensioendatum door het fonds op een aparte pensioenrekening belegd conform de in het pensioenreglement geldende life cycle. Iedere wijziging in de belegging(en) van het pensioenkapitaal geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van de belegging(en) van het pensioenkapitaal bestemd voor het bijzonder partnerpensioen.
- f. Het bijzonder partnerpensioenkapitaal wordt uiterlijk op de pensioeningangsdatum, mits de (gewezen) deelnemer nog in leven is, aangewend voor de aankoop bij het fonds van een aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Artikel 15 van het pensioenreglement is onverkort van toepassing.

Bij overlijden van een gewezen partner voor de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer met een aanspraak op bijzonder partnerpensioenkapitaal, wordt het bijzonder partnerpensioenkapitaal toegevoegd aan het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.

- (2) In geval van scheiding van de (gewezen) deelnemer met een aanspraak op partnerpensioen, wordt aan de gewezen partner de op het tijdstip van scheiding aanwezige aanspraak op partnerpensioen als aanspraak op bijzonder partnerpensioen toegekend. De hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de hoogte van de aanspraak op partnerpensioen direct voorafgaand aan het tijdstip van scheiding. Bij overlijden van een gewezen partner met een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, wordt de aanspraak op bijzonder partnerpensioen toegevoegd aan de aanspraak op partnerpensioen van de (gewezen) deelnemer.
- (3) In geval van scheiding van de gepensioneerde, wordt aan de gewezen partner de op het tijdstip van scheiding aanwezige aanspraak op partnerpensioen als aanspraak op bijzonder partnerpensioen aan de gewezen partner toegekend. De hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de hoogte van de aanspraak op partnerpensioen direct voorafgaand aan het tijdstip van scheiding. Bij overlijden van een gewezen partner met een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, vervalt deze aanspraak aan het fonds.
- (4) Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de (gewezen) partner, op een door het fonds voorgeschreven wijze anders overeenkomen of de rechter bij de beschikking inzake scheiding op hun gemeenschappelijk verzoek anders heeft beslist, een en ander mits het bestuur zich vooraf schriftelijk bereid heeft verklaard een uit die afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
- (5) Voor de toepassing van dit artikel wordt onder tijdstip van scheiding verstaan:
 - a. de datum waarop het einde van het huwelijk dan wel de datum waarop de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand;
 - b. in het geval het een gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 1 sub j onder III betreft: de datum waarop het bestuur vaststelt dat niet meer aan de voorwaarden van een gezamenlijke huishouding wordt voldaan.
- (6) Voor de toepassing van het in lid 5 sub b bepaalde van dit artikel wordt met in achtneming van artikel 18, eerste lid sub a onder 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 als beëindigingsdatum van de partnerrelatie aangemerkt de datum van aantekening van het aangetekende schrijven waarmee de beëindiging een feit is geworden of de dagtekening van de gezamenlijke verklaring. Indien naar het oordeel van het fonds geen eenduidigheid bestaat over de beëindigingsdatum, wordt als beëindigingsdatum aangehouden de datum waarop volgens het bevolkingsregister de inschrijving van de gewezen deelnemer of gepensioneerde en zijn gewezen partner op hetzelfde adres is beëindigd.
- (7) Aanspraken op bijzonder partnerpensioenkapitaal en bijzonder partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement worden meegenomen bij de toepassing van het bepaalde in artikel 10 lid 2.

Artikel 13 Verevening van ouderdomspensioen bij scheiding

- (1) Indien het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde geëindigd is door scheiding of bij een scheiding van tafel en bed, heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht op uitbetaling jegens het fonds op een deel van het met het pensioenkapitaal aangekochte en aan te kopen ouderdomspensioen. Het recht op uitbetaling kan alleen dan rechtstreeks jegens het fonds worden uitgeoefend indien de scheiding binnen twee jaar na inschrijving van de scheidingsdatum in de registers van de Burgerlijke Stand of het Huwelijksgoederenregister, door een van beide gewezen echtgenoten of geregistreerde partners aan het fonds wordt gemeld door middel van het bij wet voorgeschreven meldingsformulier.

- (2) Het in het vorige lid bepaalde is niet van toepassing indien
- de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding bij huwelijkse voorwaarden dan wel bij de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding is uitgesloten; of
 - het ouderdomspensioen dat krachtens de verevening aan de gewezen partner toekomt, gelijk of lager is dan het in bijlage I van dit pensioenreglement vermelde afkoopbedrag
- (3) De verevening ten aanzien van het pensioenkapitaal dat is bestemd voor ouderdomspensioen, zal, na aftrek van het kapitaal bestemd voor bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 12, als volgt plaatsvinden:
- a. Het op de datum van scheiding aanwezige pensioenkapitaal (inclusief het in geval van een vorige scheiding als gevolg van toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding door het fonds vastgestelde pensioenkapitaal ten behoeve van een vorige gewezen partner) wordt vermenigvuldigd met een breuk.
 - b. De noemer van de breuk bestaat uit het aantal deelnemersjaren (in maanden nauwkeurig) gelegen vanaf de datum van aanvang van deelname tot aan de datum van scheiding vermenigvuldigd met 2.
 - c. De teller van de breuk bestaat uit het aantal deelnemersjaren tussen de datum van het huwelijk of geregistreerd partnerschap en de datum van scheiding.
 - d. Na toepassing van de onder onderdeel a) genoemde breuk op het pensioenkapitaal resteert een hierna te noemen: "Vereveningspensioenkapitaal".
 - e. Indien er voor de scheidingsdatum reeds sprake is van omgezet pensioenkapitaal in pensioenaanspraken op grond van artikel 15 van dit pensioenreglement, dan wordt voor de vaststelling van het verevend pensioen hiermee rekening gehouden;
- (4) Het op grond van lid 3 van dit artikel door het fonds vastgestelde Vereveningspensioenkapitaal wordt vanaf het tijdstip van scheiding tot de pensioeningangsdatum door het fonds op een aparte pensioenrekening belegd conform de in het pensioenreglement geldende life cycle. Iedere wijziging in de belegging(en) van het pensioenkapitaal geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van de belegging(en) van het Vereveningspensioenkapitaal.
- (5) Op de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer wordt het Vereveningspensioenkapitaal aangewend voor de aankoop van ouderdomspensioen bij het fonds op het leven van de gepensioneerde. Dit ouderdomspensioen wordt uitgekeerd aan de gewezen partner zolang deze en de gepensioneerde in leven zijn, doch uiterlijk tot en met de maand waarin de gewezen partner of de gepensioneerde overlijdt. Overlijdt de gewezen partner vóórdat de gepensioneerde overlijdt, dan keert het fonds het volledige ouderdomspensioen (weer) uit aan de gepensioneerde.
- (6) Overlijdt de gewezen partner vóór het tijdstip waarop aankoop van het ouderdomspensioen met het Vereveningspensioenkapitaal plaatsvindt, dan wordt het Vereveningspensioenkapitaal (weer) toegevoegd aan het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.
- (7) Ingeval een deel van het pensioenkapitaal op grond van artikel 15 op het tijdstip van scheiding is omgezet in een aanspraak op ouderdomspensioen, krijgt de gewezen partner recht op uitbetaling jegens het fonds van de helft van dat ouderdomspensioen dat is toe te rekenen aan de deelnemersjaren tussen de datum van het huwelijk of geregistreerd partnerschap en de datum van scheiding. Dit ouderdomspensioen wordt uitgekeerd aan de gewezen partner zolang deze en de gepensioneerde in leven zijn, doch uiterlijk tot en met de maand waarin de gewezen partner of de gepensioneerde overlijdt. Overlijdt de gewezen partner vóórdat de gepensioneerde overlijdt, dan keert het fonds het volledige ouderdomspensioen (weer) uit aan de gepensioneerde.
- (8) In afwijking op de bovenstaande bepalingen kunnen de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner bij huwelijkse voorwaarden dan wel bij de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding een afwijkende regeling overeenkomen. Met betrekking tot het pensioenkapitaal kan de afwijking uitsluitend bestaan uit
- a) een andere factor dan de factor "2" als bedoeld in lid 3, onderdeel b; of
 - b) een andere periode dan de periode als bedoeld in artikel lid 3, onderdeel c.
- Gebruikmaking van deze mogelijkheid is mogelijk, mits het fonds binnen twee jaar na het tijdstip van scheiding een daartoe strekkend gezamenlijk verzoek van de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner heeft ontvangen vergezeld van een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de bedoelde overeenkomst.
- (9) Met inachtneming van het in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding ter zake bepaalde kunnen het in de voorgaande leden bedoelde Vereveningspensioenkapitaal, de aanspraak op ouderdomspensioen en het in artikel 12 bedoelde bijzonder partnerpensioen(kapitaal) door middel van conversie worden omgezet in pensioenkapitaal en/of ouderdomspensioen uitsluitend op het leven van de gewezen partner. Zowel de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als de gewezen partner, alsook het fonds dienen deze conversie schriftelijk overeen te komen. In geval van conversie is de vermindering van het pensioenkapitaal en/of ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde definitief, vervalt het bijzonder partnerpensioen(kapitaal) en wordt het

ouderdomspensioen aan de gewezen partner uitgekeerd vanaf de pensioendatum van de gewezen partner tot en met de maand waarin de gewezen partner overlijdt.

- (10) De kosten verband houdende met een verzoek voor een berekening van de verdeling van de pensioenaanspraken of – rechten bij scheiding worden door het fonds in rekening gebracht.
- (11) Indien het ouderdomspensioen na verevening wordt verlaagd of verhoogd vanwege vervroeging of uitstel, conform artikel 17 van dit pensioenreglement, dan wordt het verevend ouderdomspensioen op overeenkomstige wijze verlaagd of verhoogd.

Artikel 14 Uitsluiting partner- en wezenpensioen

Aanspraak op partnerpensioen op grond van dit pensioenreglement bestaat slechts voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde voor de pensioeningangsdatum in het huwelijk is getreden, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een gezamenlijke huishouding is gaan voeren.

In geval van overlijden van een gepensioneerde na de pensioeningangsdatum bestaat slechts aanspraak op wezenpensioen voor kinderen geboren uit een voor de pensioeningangsdatum gesloten huwelijk, geregistreerd partnerschap of aangegane gezamenlijke huishouding.

Artikel 14a Keuze stabiel of variabel pensioen

- (1) Het fonds legt de (gewezen) deelnemer 10 jaar voor de pensioenrichtleeftijd een keuze voor tussen een stabiel pensioen of een variabel pensioen.
- (2) Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een stabiel pensioen, dan wendt het fonds jaarlijks een deel van het pensioenkapitaal aan voor de aankoop van pensioenaanspraken zoals bedoeld in artikel 15 van dit pensioenreglement. De (gewezen) deelnemer kan niet meer terugkomen op de eerder gemaakte keuze voor een stabiel pensioen.
- (3) Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een variabel pensioen, dan blijft het fonds het pensioenkapitaal beleggen tot de pensioeningangsdatum. De (gewezen) deelnemer kan terugkomen op de eerder gemaakte keuze voor een variabel pensioen en kan voorafgaand aan de pensioeningangsdatum alsnog kiezen voor een stabiel pensioen overeenkomstig het tweede lid.
- (4) Indien de (gewezen) deelnemer niet reageert op de keuze die hem of haar door het fonds ingevolge lid 1 wordt voorgelegd, dan geldt voor de (gewezen) deelnemer de keuze voor een stabiel pensioen overeenkomstig het tweede lid.
- (5) Indien de deelname in de 10 jaar voor de pensioenrichtleeftijd aanvangt, dan legt het fonds de deelnemer bij of na aanvang van de deelname de in het eerste lid bedoelde keuze voor.
- (6) Indien het fonds vóór 1 januari 2020 (gedeeltelijk) het pensioenkapitaal ten behoeve van een (gewezen) deelnemer heeft aangewend voor de aankoop van pensioenaanspraken zoals bedoeld in artikel 15, dan wordt de in het eerste lid bedoelde keuze niet aan de (gewezen) deelnemer voorgelegd. De (gewezen) deelnemer ontvangt vanaf pensioeningangsdatum een stabiel pensioen van het fonds en kan niet kiezen voor een variabel pensioen.

Artikel 15 Aanwending pensioenkapitaal voor aanspraken bij stabiel pensioen

- (1) Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een stabiel pensioen zoals bedoeld in artikel 14a van dit pensioenreglement, dan wendt het fonds jaarlijks een deel van diens pensioenkapitaal aan voor de aankoop van een aanspraak op een levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen, een en ander zoals bedoeld in artikel 10 van dit pensioenreglement.

De aanwending vindt jaarlijks plaats per 1 januari en conform onderstaand schema:

10 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 10% van het aanwezige pensioenkapitaal
9 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 11% van het aanwezige pensioenkapitaal
8 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 12,5% van het aanwezige pensioenkapitaal
7 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 14,3% van het aanwezige pensioenkapitaal
6 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 16,7% van het aanwezige pensioenkapitaal
5 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 20% van het aanwezige pensioenkapitaal
4 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 25% van het aanwezige pensioenkapitaal
3 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 33,3% van het aanwezige pensioenkapitaal

2 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 50% van het aanwezige pensioenkapitaal
1 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 100% van het aanwezige pensioenkapitaal.

- (2) De hoogte van de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, een levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen wordt bepaald aan de hand van de hoogte van het aangewende pensioenkapitaal, de op het tijdstip van aanwending van het pensioenkapitaal geldende pensioendatum en het op het tijdstip van aanwending van het pensioenkapitaal geldende door het fonds vastgestelde aankoopstarief. Aankoop vindt plaats op basis van de tarieven zoals opgenomen in bijlage III van dit pensioenreglement.
- (3) Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het pensioenkapitaal dat ontstaan is uit hoofde van artikel 12, artikel 13 en artikel 30a van dit pensioenreglement.

HOOFDSTUK V Flexibele pensionering

Artikel 16 VERVALLEN

Artikel 16a Uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft éénmalig, direct voorafgaande aan de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen, de keuze een aanspraak op partnerpensioen te doen vervangen door het ouderdomspensioen te verhogen. Het ouderdomspensioen wordt verhoogd conform de tabel in Bijlage IV van dit pensioenreglement.
- (2) Een aanspraak op bijzonder partnerpensioen blijft bij deze keuze genoemd in lid 1 buiten beschouwing.
- (3) Aanvaarding van het verzoek kan slechts met schriftelijke instemming van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen. De partner dient hiervoor een door het fonds opgesteld formulier in te vullen en te ondertekenen. Hierbij geldt als voorwaarde dat legalisatie van de handtekening van de Partner dient plaats te vinden door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris, tenzij het partnerpensioen minder dan € 100,00 per jaar bedraagt.
- (4) In tegenstelling tot het bepaalde in artikel 20 lid 1 heeft een (gewezen) deelnemer het recht om zijn partnerpensioen uit te ruilen in ouderdomspensioen op de pensioeningangsdatum als de aanspraak op het ouderdomspensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, lager is dan het afkoopbedrag uit Bijlage I bedraagt en de (gewezen) deelnemer ervoor kiest zijn pensioen periodiek te laten betalen conform de bepalingen van artikel 21 van dit pensioenreglement. Lid 3 is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17 Vervroeging en uitstel pensioendatum

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op vrijwillige basis het pensioenkapitaal dat is bestemd voor ouderdomspensioen en/of, in geval aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 heeft plaatsgevonden, de aanspraken op ouderdomspensioen aanwenden ten behoeve van een geheel of gedeeltelijk vervroegd ouderdomspensioen met inachtneming van artikel 18a lid 2 Het vervroegde gedeelte van het ouderdomspensioen wordt verlaagd conform de tabel in Bijlage IV, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform artikel 18a lid 6 van de Wet op de loonbelasting 1964. De vroegste pensioeningangsdatum is de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt.

Ingeval de pensioeningangsdatum is gelegen in een periode die meer dan vijf jaar vóór pensioendatum ligt, dient de (gewezen) deelnemer zijn arbeidzame leven op de pensioeningangsdatum voor het gedeelte dat het ouderdomspensioen ingaat te beëindigen. Indien er sprake is van een dienstverband met een werkgever dient de (gewezen) deelnemer dit door een schriftelijke verklaring van de werkgever kenbaar te maken aan het fonds. Tevens dient de werknemer hierin te verklaren dat hij niet de intentie heeft de (beëindigde) arbeid weer te hervatten. In alle andere gevallen dient de (gewezen) deelnemer dit zelf te verklaren. De (gewezen) deelnemer is dan voorts verplicht elke wijziging in het arbeidzame leven en de beëindiging daarvan voor zover dit plaatsvindt vijf jaar vóór de pensioendatum direct schriftelijk aan het fonds te melden.

- (2) Het vervroegde ouderdomspensioen kan getrapt worden uitbetaald conform het bepaalde in artikel 19 en daarnaast is het mogelijk een deel van het ouderdomspensioen aan te wenden voor een tijdelijk ouderdomspensioen conform het bepaalde in artikel 18.
- (3) De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor geheel of gedeeltelijk uitstel van de pensioeningangsdatum tot uiterlijk vijf jaar na de pensioendatum. Het uitgestelde gedeelte van het ouderdomspensioen wordt dan verhoogd conform de tabel in Bijlage IV. Daarbij worden de factoren toegepast die gelden op de pensioeningangsdatum.

- (4) In geval van vervroeging, dient de aanvraag ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum bij het fonds te worden ingediend. De aanvraag die ziet op een vervroeging van meer dan vijf jaar voor pensioendatum dient mede te zijn ondertekend door de werkgever ten bewijze van het feit dat de dienstbetrekking geheel of gedeeltelijk wordt beëindigd in verband met (gedeeltelijke) pensionering. In geval van uitstel, dient de aanvraag ten minste drie maanden voor de pensioendatum bij het fonds te worden ingediend.
- (5) De deelnemer die recht heeft op (gedeeltelijke) premievrije opbouw wegens arbeidsongeschiktheid, kan voor dat premievrije deel geen gebruik maken van het recht op uitstel van de pensioendatum en alleen geen gebruik maken van het recht op vervroegen voor zover de pensioeningangsdatum binnen vijf jaar voor de pensioendatum gelegen is.

Artikel 18 Tijdelijk ouderdomspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer die de pensioendatum heeft vervroegd, kan op het moment dat hij zijn pensioen volledig ingaat naast het vervroegen een deel het pensioenkapitaal bestemd voor ouderdomspensioen en/of in geval aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 heeft plaatsgevonden, de aanspraken op ouderdomspensioen aanwenden ten behoeve van een tijdelijk ouderdomspensioen. Het tijdelijke ouderdomspensioen is maximaal gelijk aan twee maal de AOW-uitkering voor een gehuwde.
- (2) Het tijdelijk ouderdomspensioen gaat in op de vervroegde pensioeningangsdatum en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand voorafgaand aan de pensioendatum of – indien dat eerder is – tot en met de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
- (3) De aanvraag voor tijdelijk ouderdomspensioen dient gelijktijdig met de aanvraag voor de beoogde vroegere pensioeningangsdatum bij het fonds te worden ingediend.

Artikel 18a Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 17

- (1) Een (gewezen) deelnemer heeft op grond van artikel 17 de mogelijkheid om zijn pensioen gedeeltelijk te vervroegen of uit te stellen. Ten minste drie maanden voor de beoogde gedeeltelijke pensioeningangsdatum dient de aanvraag voor vervroeging of uitstel bij het fonds te worden ingediend.
- (2) Deeltijdpensioen is mogelijk voor ten minste 20%, 40%, 50%, 60% of 80% van het opgebouwde pensioenkapitaal. Indien sprake is van aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 dan wordt eerst het reeds omgezette deel pensioenkapitaal in aanmerking genomen voor de vaststelling van het gedeeltelijk vervroegde ouderdomspensioen.
- (3) De (gewezen) deelnemer kan maximaal eenmaal per jaar het percentage voor deeltijdpensioen verhogen. Verlagen van het percentage van deeltijdpensioen is niet mogelijk.
- (4) Gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en voor zover de keuze van (de gewezen) deelnemer niet leidt tot een lager pensioen dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag van afkoop.
- (5) In geval gedeeltelijke vervroeging van ouderdomspensioen naar een datum die ligt vijf jaar voor de reguliere pensioendatum geldt onverkort artikel 17 lid 1.
- (6) Een nog niet ingegaan deel van het ouderdomspensioen gaat uiterlijk vijf jaar na de reguliere pensioendatum in.
- (7) De keuzes die een (gewezen) deelnemer maakt op grond van dit artikel zijn onherroepelijk.

Artikel 19 Getrapt pensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen de mogelijkheid de aanspraken op ouderdomspensioen te herschikken en te kiezen voor een zogenaamd getrapt pensioen. De herschikking van het ouderdomspensioen heeft geen invloed op de hoogte van de aanspraken op bijzonder partnerpensioen en partner- en wezenpensioen.
- (2) Deze herschikking kan geschieden door variatie in de hoogte en periode van de uitkering van het ouderdomspensioen aan te brengen. De keuzemogelijkheden voor herschikking van het ouderdomspensioen zijn als volgt:
 - gedurende de eerste 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;

- gedurende de eerste 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een lagere uitkering van 90% van de daarop volgende hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een lagere uitkering van 75% van de daarop volgende hogere uitkering.
- (3) Bij overlijden van de gepensioneerde komt aan de (gewezen) partner van de gepensioneerde een zelfstandig recht operschikking van het (bijzonder) partnerpensioen toe, overeenkomstig de voorgaande bepalingen van dit artikel.
 - (4) Een aanvraag tot herschikken en de mate waarin dat dient te geschieden dient ten minste drie maanden voor de pensioeningangsdatum respectievelijk drie maanden na het overlijden van de (gewezen) deelnemer bij het fonds te zijn ingediend.
 - (5) Het herschikken van pensioenaanspraken vindt plaats op basis van de tabel zoals opgenomen in bijlage IV bij dit pensioenreglement.

Artikel 20 Gelijk overlevingspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen kiezen voor een gelijk overlevingspensioen, hetgeen inhoudt dat bij zijn overlijden of dat van zijn partner de hoogte van de pensioenuitkering wordt verlaagd tot een percentage van het ouderdompensioen conform de tabel in Bijlage IV bij dit pensioenreglement en met inachtneming van artikel 18d lid 1 en lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964. Voor de berekening van dit percentage wordt het ouderdompensioen eerst zodanig verlaagd dat daardoor de verhouding 100% ouderdompensioen met 70% partnerpensioen is hersteld, rekening houdend met een diensttijd evenredige inbouw van de AOW-uitkering voor een gehuwd persoon inclusief vakantietoeslag zoals bepaald in artikel 18a lid 8 van de Wet op de loonbelasting 1964. Omzetting vindt plaats met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (2) De vaststelling van het gelijke overlevingspensioen ten behoeve van de partner vindt plaats met inachtneming van een bijzonder partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement.
- (3) Aan de (gewezen) deelnemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van de wijziging van de aanspraken als gevolg van de uitruil van het ouderdompensioen.
- (4) Een aanvraag voor gelijk overlevingspensioen dient ten minste drie maanden voor de pensioeningangsdatum bij het fonds te zijn ingediend.

Artikel 21 Beperking mogelijkheden flexibele pensionering

- (1) Om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van flexibele pensionering als in dit hoofdstuk aangegeven, dient de aanspraak op ouderdompensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, ten minste het afkoopbedrag uit Bijlage I te bedragen, met uitzondering van het bepaalde in artikel 16a lid 4 van dit pensioenreglement.
- (2) Bij de diverse mogelijkheden voor flexibele pensionering wordt na toepassing van lid 1 onderstaande volgorde aangehouden:
 1. uitruil ouderdompensioen in partnerpensioen conform artikel 16a;
 2. gelijk overlevingspensioen conform artikel 20;
 3. aanwending ouderdompensioen voor een tijdelijk ouderdompensioen conform artikel 18;
 4. herschikking uitkeringshoogte middels getrappt pensioen conform artikel 19.
- (3) Indien gekozen wordt voor deeltijdpensioen zoals bedoeld in artikel 18a zijn de flexibiliseringsmogelijkheden in artikelen 16a, 18, 19 en 20 niet van toepassing.
- (4) Als gekozen wordt voor getrappt pensioen of voor een tijdelijk ouderdompensioen kan daarnaast niet gekozen worden voor gelijk overlevingspensioen.
- (5) Door vervroeging van de pensioendatum en aanwending van ouderdompensioen voor een tijdelijk ouderdompensioen wordt het ouderdompensioen dat op de pensioendatum zou worden uitgekeerd verlaagd. Het ouderdompensioen vanaf de pensioeningangsdatum dat daardoor resteert moet minimaal 50% van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdompensioen bedragen. Wordt gekozen voor vervroeging van de pensioendatum in combinatie met getrappt ouderdompensioen, dan mag de laagste uitkering van ouderdompensioen nimmer minder bedragen dan 50% van de oorspronkelijke aanspraak op

ouderdomspensioen op de pensioendatum.

- (6) Een eenmaal gemaakte keuze voor flexibele pensionering op grond van dit hoofdstuk is onherroepelijk en kan daarna niet meer worden gewijzigd.
- (7) In afwijking van lid 6 mag een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde bij een onverwachte wijziging van de AOW-leeftijd de keuze voor flexibele pensionering herzien tot uiterlijk de nieuwe AOW-leeftijd.

Artikel 22 Toeslagverlening

- (1) Op de aanspraken op ouderdoms- partner- en wezenpensioen en op bijzonder partnerpensioen die zijn ontstaan na aanwending van het pensioenkapitaal ingevolge dit pensioenreglement en op de ingegane pensioenen wordt jaarlijks een toeslag verleend van maximaal 2% met inachtneming van de volgende bepalingen. Het bestuur beslist jaarlijks uiterlijk in december, aan de hand van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van dat jaar, of en in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken het jaar daaropvolgend worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.
- (2) Als de beleidsdekkingsgraad het toelaat kan het bestuur besluiten, in aanvulling op de toeslag als bedoeld in lid 1 van dit artikel, een extra toeslag te verlenen van maximaal 1%.
- (3) Bij de besluitvorming als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel hanteert het bestuur de in de Bijlage II opgenomen Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen en de in of krachtens de Pensioenwet gestelde voorwaarden voor toeslagverlening.
- (4) Indien het bestuur in december van enig jaar besluit een toeslag te verlenen, wordt deze toeslag op 1 januari daaropvolgend verleend op:
 - a. de per 31 december van het voorgaande kalenderjaar opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers;
 - b. de ingegane pensioenen van pensioengerechtigden en de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers.Toeslagen op aanspraken op bijzonder partnerpensioen worden op dezelfde wijze verleend.
- (5) Het bestuur is te allen tijde bevoegd het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan te passen.
- (6) Bij wijziging van het toeslagbeleid worden (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na wijziging daarover geïnformeerd.

HOOFDSTUK VI Uitbetaling en terugvordering

Artikel 23 Uitbetaling van de pensioenen

- (1) Een ouderdoms-, (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen wordt voor de eerste maal uitgekeerd over de maand waarin het recht daarop is ontstaan, met dien verstande dat geen (bijzonder) partner-, en/of wezenpensioen wordt uitgekeerd over maanden waarin recht op ouderdomspensioen bestaat. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd aan de wettelijke vertegenwoordiger van het kind, dan wel aan het kind zelf, indien het meerderjarig is. Degene die voor de eerste maal een uitkering ontvangt, ontvangt een opgave van zijn pensioenrechten en, voor zover van toepassing, tevens een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen. Tevens wordt informatie over de toeslagverlening gegeven. Daarna wordt deze opgave en informatie jaarlijks verstrekt.
- (2) Indien een wezenpensioen wordt verdubbeld ten gevolge van het beëindigen van de uitkering van een (bijzonder) partnerpensioen gaat die verdubbeling in op de eerste dag van de maand volgend op die waarover het (bijzonder) partnerpensioen voor het laatst wordt uitbetaald. De verdubbeling vindt plaats voor een kind waarvan beide ouders zijn overleden. Onder ouder wordt in dit verband verstaan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en degene die als vader of moeder tot het kind in familierechtelijke betrekking stond. Bij pleeg- of stiefkinderen wordt onder ouder mede begrepen degene die samen met de deelnemer het pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde.
- (3) De uitbetaling van de in dit artikel vermelde pensioenen geschiedt in termijnen van een maand, telkens voor het einde van die maand. Alle uitkeringen geschieden op een in Nederland aangehouden betaalrekening en in euro's.
- (4) De uitkeringen van de in dit artikel vermelde pensioenen zullen worden verminderd met de inhoudingen welke het fonds ingevolge bestaande wetten of besluiten verplicht is in te houden en af te dragen.

Artikel 24 Terugvordering en verjaring

- (1) Een onjuiste pensioenuitkering kan door of namens het fonds worden herzien. De herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht.
- (2) Indien een pensioenuitkering in het nadeel van de pensioengerechtigde wordt herzien dan vordert het fonds het onverschuldigd betaalde pensioen terug. Naast de geheel of ten dele ten onrechte gedane betalingen, kunnen in geval van nalatigheid worden teruggevorderd: een schadevergoeding als bedoeld in de artikelen 119 en 120 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, en/of alle kosten, die naar het oordeel van het bestuur tot invordering van het verschuldigde zijn gemaakt alsmede de hierover verschuldigde BTW.
- (3) Het terugvorderingsrecht van het fonds, als bedoeld in het vorige lid, verjaart door het verloop van vijf jaren na afloop van het jaar waarin de geheel of ten dele onjuiste uitkeringen zijn gedaan.
- (4) Indien een pensioenuitkering in het voordeel van de pensioengerechtigde wordt herzien dan betaalt het fonds het te weinig betaalde pensioen na. Een vergoeding tot vertragingsschade wordt slechts toegekend voor zover deze niet op grond van artikel 308 of 310 boek 3 van het Burgerlijk Wetboek is verjaard.

HOOFDSTUK VII Aanspraken na beëindiging van de deelname

Artikel 25 Rechten na beëindiging van de deelname

- (1) Bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden behoudt de gewezen deelnemer aanspraak op het op dat moment aanwezige pensioenkapitaal en/of de reeds op grond van artikel 15 verkregen aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt vervolgens belegd zolang en voor zover het niet op grond van artikel 15 is omgezet in pensioenaanspraken.
- (2) Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer bij beëindiging van de deelname een opgave bevattende de hoogte van het aanwezige pensioenkapitaal en/of de opgebouwde premievrije aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen en informatie over de toeslagverlening. Daarnaast wordt informatie verstrekt die voor de gewezen deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is en over de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.
- (3) Ten minste eens in de vijf jaar ontvangt de gewezen deelnemer de in lid 2 eerste volzin van dit artikel bedoelde opgave en informatie.
- (4)
 - a. Bij overlijden van een gewezen deelnemer wordt aan de partner en kinderen respectievelijk een partnerpensioen en een wezenpensioen toegekend. Van het pensioenkapitaal op het tijdstip van overlijden wordt op basis van artikel 10 alleen partnerpensioen en wezenpensioen ingekocht.
 - b. Indien toepassing van artikel 15 heeft plaatsgevonden, worden de uit lid a van dit artikel ontstane aanspraken op partnerpensioen vermeerderd met de aanspraken op partnerpensioen met inachtneming van artikel 15 lid 1 van dit pensioenreglement en de fiscale grenzen genoemd. Artikel 10 lid 2 onder a, 2e zin is onverkort van toepassing.
 - c. Bij toepassing van dit artikel wordt het op dat moment aanwezige kapitaal aangewend voor de aankoop van partnerpensioen tot het fiscaal toegestane maximum, met inachtneming van de toepassing van artikel 15. Indien er sprake is van een 3% staffel en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal dat het omgezette partnerpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het Pensioenfonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan wordt aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het pensioenfonds. Indien er sprake is van een 4% staffel en op de pensioeningangsdatum blijkt dat deze begrenzing als gevolg van aanwending van het pensioenkapitaal dreigt te worden overschreden, zal het meerdere van het pensioenkapitaal als een bedrag ineens aan de rechthebbende worden uitgekeerd na inhouding door het fonds van de wettelijk voorgeschreven inhoudingen en met inachtneming van Hoofdstuk IIB de Wet op de loonbelasting 1964.
- (5) Het wezenpensioen bedraagt bij overlijden van de gewezen deelnemer 20% van het toegekende partnerpensioen.

Artikel 26 Uitgaande waardeoverdracht

- (1) Het pensioenkapitaal en – indien van toepassing de aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioenen worden op verzoek van de gewezen deelnemer overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer.
- (2) Indien de gewezen deelnemer een variabel pensioen aankoopt bij een andere pensioenuitvoerder zoals bedoeld in artikel 10 lid 2 van dit pensioenreglement, dan draagt het fonds het pensioenkapitaal op de pensioeningangsdatum over aan deze andere pensioenuitvoerder.
- (3) Bij de berekening van de overdrachtswaarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd die zijn neergelegd in de artikelen 71, 75, 76 en 80 van de Pensioenwet en artikel 19b lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 26a Automatische waardeoverdracht klein pensioen

- (1) Na beëindiging van deelname anders dan door het overlijden van de deelnemer kan het fonds de pensioenaanspraken zonder toestemming van de gewezen deelnemer overdragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer, indien het ouderdomspensioen op de pensioendatum minder bedraagt dan het afkoopbedrag genoemd in Bijlage I. De hoogte van het ouderdomspensioen op de pensioendatum wordt met behulp van de tabel in Bijlage III en IV berekend.
- (2) De waarde van de premievrije aanspraken worden overeenkomstig artikel 26 berekend en overgedragen aan de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer is gaan deelnemen.
- (3) Voor de waardeoverdracht in de zin van dit artikel worden geen kosten in rekening gebracht.

Artikel 27 Afkoop en vervallen van hele kleine pensioenaanspraken

- (1) Bij ingang van het pensioen kan het fonds een ouderdomspensioen dat het afkoopbedrag genoemd in Bijlage I niet te boven gaat doen vervangen door een eenmalige uitkering indien de pensioengerechtigde daarmee instemt. Afkoop van partner- en wezenpensioenen kan zonder toestemming van de begunstigde plaatsvinden op de ingangsdatum binnen zes maanden na die ingangsdatum. Afkoop van bijzonder partnerpensioenen kan zonder toestemming van de gewezen partner plaatsvinden binnen zes maanden na melding van de scheiding. De hoogte van de eenmalige uitkering wordt met behulp van de tabel in Bijlage V berekend.
- (2) In andere situaties dan beschreven in lid 1 is afkoop van (bijzonder) partner- of wezenpensioenen op de ingangsdatum, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, mogelijk met toestemming van de begunstigde. Na de toestemming van de begunstigde kan de afkoop niet meer worden herzien.
- (3) Indien een aanspraakgerechtigde en/of een pensioengerechtigde een keuze maakt op grond van het aanbod van het fonds om het pensioen al dan niet af te kopen, dan is deze keuze onherroepelijk.
- (4) De uitbetaling van eenmalige uitkering vindt plaats nadat de door het fonds verlangde bescheiden en bewijsstukken voor het vaststellen van het recht daarop en de berekening van het bedrag van de uitkering zijn overlegd. In geval van afkoop van ouderdomspensioenen, vindt de uitbetaling van de eenmalige uitkering plaats in de maand waarin de (gewezen) deelnemer recht krijgt op een AOW-uitkering of op verzoek van de (gewezen) deelnemer één maand later.
- (5) Door toekenning van de eenmalige uitkering vervallen alle (pensioen)aanspraken krachtens dit pensioenreglement.
- (6) Bij beëindiging van de deelname op of na 1 januari 2019 vervalt een aanspraak op ouderdomspensioenen dat het bedrag van € 2,- bruto per jaar niet te boven gaat aan het fonds.

HOOFDSTUK VIII Vrijstellingen

Artikel 28 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Vrijstelling van de verplichting tot deelname in het fonds wegens overwegende gemoedsbezwaren tegen iedere vorm van verzekering kan op verzoek van een werknemer door het bestuur worden verleend in de gevallen en onder de voorwaarden als bepaald in het Reglement voor vrijstelling wegens Gemoedsbezwaren en met inachtneming van de fiscale voorwaarden zoals opgenomen in artikel 19d van de Wet op de loonbelasting 1964 en in het besluit van 11 december 2018, nr. 2018-28514, onderdeel 8.7.

HOOFDSTUK IX Vrijwillige verzekeringen

Artikel 29 Vrijwillige voortzetting

- (1) Aansluitend op de beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever kan de deelnemer die gewezen deelnemer wordt, onder voorwaarden genoemd in of krachtens het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, de deelname (gedeeltelijk) voor eigen rekening voortzetten. Een verzoek tot voortzetting moet binnen negen maanden na het beëindigen van de dienstbetrekking bij het fonds zijn ingediend.
- (2) Voortzetting kan voor een termijn van maximaal drie jaar, tenzij de deelnemer na beëindiging van de dienstbetrekking een loongerelateerde uitkering ontvangt. De periode van vrijwillige voortzetting is dan na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, ten hoogste de duur van de loongerelateerde uitkering. Dit geldt tevens voor een deelnemer die een loongerelateerde uitkering ontvangt in kader van een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een afvloeiingsregeling uit een sociaal plan tussen de gewezen werknemer en de voormalig werkgever .
- (3) Voor de beëindiging van de vrijwillige voortzetting door de deelnemer geldt een opzegtermijn van twee maanden.
- (4) Vrijwillige voortzetting als bedoeld in dit artikel wordt beëindigd als ook na aanmaning door het fonds de daarvoor verschuldigde premie niet aan het fonds is voldaan.

Artikel 30 Individuele ANW Plus verzekering

- (1) De deelnemer kan ten behoeve van zijn partner een ANW Plus verzekering bij het fonds afsluiten op zijn leven ter grootte van het maximum zoals vastgelegd in bijlage I en met inachtneming van artikel 18f Wet op de loonbelasting 1964. Deze aanspraak wordt jaarlijks op 1 januari aangepast met het percentage waarmee de uitkeringen ingevolge de Algemene Nabestaandenwet (ANW) per die datum worden aangepast ten opzichte van 1 januari daaraan voorafgaand, waarbij de aanspraak nimmer meer zal bedragen dan de toegestane fiscale maxima voor een nabestaandenoverbruggingsuitkering in de zin van artikel 18f Wet op de loonbelasting 1964.
- (2) Een door de deelnemer te treffen ANW Plus verzekering als in dit artikel bedoeld kan ingaan vanaf de eerste dag van enige maand.
Het recht op een ANW Plus uitkering gaat in:
 - . op de eerste dag van de maand volgend waarin de deelnemer overlijdt, en/of
 - . op de eerste dag van de maand volgend na het overlijden van de deelnemer, waarin het kind, zoals vermeld op de verzekeringsopgave, de leeftijd van 18 jaar bereikt.De uitbetaling van de ANW Plus verzekering eindigt op de eerste dag van de maand volgend op de maand van het overlijden van de partner, maar in ieder geval op de AOW-gerechtigde leeftijd van de begunstigde partner.
- (3) De deelnemer dient zich voor verzekering van de ANW Plus verzekering bij het fonds aan te melden.
Voor de acceptatie van de verzekering kunnen in bepaalde gevallen door het fonds medische waarborgen worden verlangd:
 - als de aanmelding voor de ANW Plus verzekering van een deelnemer niet binnen drie maanden na aanvang van de deelname door het fonds wordt ontvangen, dan wel niet binnen drie maanden na aanvang van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap of notariële vastlegging van een gezamenlijke huishouding door het fonds wordt ontvangen;

Deze verzekering wordt vastgelegd in een overeenkomst met het fonds onder de volgende voorwaarden en bepalingen:

- . dat de verzekering is gebaseerd op de opgaven die voor het sluiten van de ANW Plus verzekering door de deelnemer en de partner zijn verstrekt zoals:
 - de gegevens van het jongste kind;
 - het te verzekeren bedrag per jaar;
 - de ingangsdatum van de ANW Plus verzekering;
- . dat het risico uit de ANW Plus verzekering aanvangt zodra het desbetreffende verzekeringsbewijs aan de deelnemer is verstrekt en tevens premie is voldaan;
- . dat er geen uitkering wordt verstrekt indien de deelnemer overlijdt tijdens of ten gevolge van enige niet-Nederlandse krijgs- of gewapende dienst of tijdens een gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer dan wel munitie, of uiterlijk binnen zes maanden daarna en het overlijden van de deelnemer geheel of ten dele (in)direct een gevolg is van de vorengenoemde gebeurtenissen of omstandigheden. Bij een eis tot uitkering ligt de bewijsplicht bij de gerechtigde tot de uitkering;
- . dat de verzekering wordt beëindigd wanneer de verschuldigde premie op de vervaldatum niet is voldaan;

- . dat wijzigingen in het verzekerde bedrag ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het verzoek tot wijziging is ontvangen; overige wijzigingen gaan onmiddellijk na ontvangst in.
- (4) Het bestuur stelt het tarief vast voor de ANW Plus verzekering. Bij arbeidsongeschiktheid geldt geen vrijstelling van premiebetaling.
 - (5) Het bepaalde over de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 22 is van overeenkomstige toepassing op de uitkering uit hoofde van de ANW Plus verzekering.
Ook de overige bepalingen van het pensioenreglement zijn van toepassing, voor zover daarvan in dit artikel niet is afgeweken.
 - (6) De verzekering eindigt:
 - a. indien de deelnemer voor de pensioeningangsdatum overlijdt: op de dag van overlijden;
 - b. per de datum waarop, anders dan door overlijden, de status van werknemer voor de deelnemer eindigt en tevens de deelname aan het fonds eindigt, tenzij de verzekering door de gewezen deelnemer of de gepensioneerde binnen drie maanden wordt voortgezet;
 - c. per de eerste dag van de maand volgend op die waarin de partner recht op een AOW uitkering krijgt toegekend;
 - d. per de datum waarop het huwelijk, het geregistreerd partnerschap dan wel de gezamenlijke huishouding met de partner vóór de pensioeningangsdatum eindigt;
 - e. per de eerste dag van de tweede maand volgend op de kalendermaand waarin de schriftelijke opzegging van de verzekering door de deelnemer door het fonds is ontvangen.

Artikel 30a Extra inleg

De deelnemer kan extra premie inleggen voor de opbouw van extra pensioenkapitaal. Het extra pensioenkapitaal heeft geen invloed op de hoogte van het verzekerde partnerpensioen op risicobasis als bedoeld in artikel 11 en artikel 3 deel II van dit pensioenreglement. Extra premie kan door werknemer en werkgever vooraf overeen worden gekomen door toepassing van een hoger benuttingspercentage. De extra premie is altijd via de werkgever verschuldigd aan het pensioenfonds.

Extra premie-inleg is slechts mogelijk voor zover dit past binnen de Pensioenwet en voor zover toegestaan binnen de in de Wet op de loonbelasting 1964 en daarop gebaseerde lagere regelgeving opgenomen grenzen voor een fiscaal zuivere pensioenregeling. Indien er mogelijkheden zijn voor de extra inleg van extra premie dan is dit vastgelegd in Deel II van dit pensioenreglement. Extra inleg is alleen mogelijk ten aanzien van compensatie van de beschikbare premie tot en met eerder genoemde fiscale grenzen in het jaar van inhaal respectievelijk inkoop van pensioen.

HOOFDSTUK X Waardeovername van pensioenaanspraken

Artikel 31 Waardeovername van elders opgebouwde pensioenaanspraken

Op verzoek van een deelnemer zal de waarde van zijn pensioenaanspraken, die de deelnemer tijdens de deelname aan een andere pensioenregeling heeft verworven, bij het fonds worden aangewend tot inkoop van pensioenkapitaal conform de bepalingen in artikel 6. Bij de berekening van de over te dragen waarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd, die zijn neergelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

HOOFDSTUK XI Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten

Artikel 32 Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten

- (1) Indien
 - a. het fonds, uitgaande van de beleidsdekkingsgraad, niet voldoet aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen;
 - b. het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het herstelplan,
 kan het bestuur, gehoord de actuaire, de pensioenrechten en de pensioenaanspraken die zijn verworven door aanwending van het pensioenkapitaal zoals bedoeld in artikel 15 van de (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden korten.

Deze korting wordt voor een ieder bepaald naar evenredigheid van hun aanspraken en pensioenrechten. De korting zal niet meer bedragen dan noodzakelijk is om het financiële evenwicht van het fonds te herstellen. De noodzakelijke korting wordt in beginsel evenredig gespreid in tien jaar tijd. Ieder jaar wordt opnieuw beoordeeld of het noodzakelijk is de nog resterende korting door te voeren. Indien bijzondere omstandigheden naar het oordeel van het bestuur daartoe dwingen, kan het bestuur besluiten een korting in een kortere periode door te voeren. De in dit artikel bedoelde korting heeft geen betrekking op het nog niet in pensioenaanspraken omgezette pensioenkapitaal.

- (2) Indien de beleidsdekkingsgraad vijf achtereenvolgende jaren onder het minimaal vereist eigen vermogen ligt, is het bestuur verplicht een onvoorwaardelijke korting door te voeren, zodanig dat direct wordt voldaan aan de eisen die de Pensioenwet stelt aan het minimaal vereist eigen vermogen. De noodzakelijke korting wordt evenredig gespreid in tien jaar tijd.
- (3) Indien naar het oordeel van het bestuur de financiële positie van het fonds het toelaat, zal de in lid 2 en lid 3 van dit artikel vermelde korting zo veel als mogelijk voor alle (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden ongedaan worden gemaakt.
- (4) (Gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en werkgevers worden schriftelijk over het besluit tot korting van pensioenaanspraken en pensioenrechten geïnformeerd.
- (5) De korting vindt op zijn vroegst plaats een maand nadat aan de in lid 5 van dit artikel bedoelde verplichting is voldaan en de toezichthouder hierover is geïnformeerd.

HOOFDSTUK XII Geschillen- en klachtenprocedure

Artikel 32 Geschillen- en klachtenprocedure

Voor geschillen is er een geschillenprocedure en voor klachten is er een klachtenprocedure bij het fonds.

Onder geschil wordt verstaan: de situatie waarin een belanghebbende zich niet kan verenigen met een door het fonds ten aanzien van hem schriftelijk genomen besluit over de toepassing van de statuten of reglementen van het fonds.

Onder klacht wordt verstaan: ledere schriftelijke of mondelinge uiting van ongenoegen over de vermeende incorrecte bejegening door de uitvoeringsorganisatie, waarbij de rechtspositie van deelnemer of werkgever ten opzichte van het fonds niet is geschaad.

Voor het volgen van de geschillenprocedure kan een belanghebbende zich in eerste instantie wenden tot de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen zes weken schriftelijk en gemotiveerd op het standpunt van betrokkene en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen zes weken gemotiveerd bezwaar kan maken bij het bestuur. Het bestuur neemt vervolgens in beginsel binnen twee maanden een besluit en maakt dit schriftelijk kenbaar aan betrokkene. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken na dagtekening van het bestuursbesluit bezwaar te maken bij de Commissie van Bezwaar. De Commissie van Bezwaar oordeelt en beslist bij bindend advies.

Een klacht kan in eerste instantie worden ingediend bij de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen zes weken schriftelijk en gemotiveerd op de klacht en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen twee maanden de klacht kan indienen bij de Klachtencommissie.

Voor de indiening bij de Commissie van Bezwaar respectievelijk de Klachtencommissie gelden bepaalde voorwaarden, die nader geregeld zijn in het Reglement voor de Commissie van Bezwaar respectievelijk het Reglement voor de Klachtencommissie.

HOOFDSTUK XIII Slotbepalingen

Artikel 33 Algemene bepalingen

- (1) Het bestuur is bevoegd ten behoeve van een individuele (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde een van dit pensioenreglement afwijkende regeling te treffen indien een strikte toepassing van dit pensioenreglement naar het oordeel van het bestuur tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren.
- (2) De ingegane pensioenen, de aanspraken op pensioen en het pensioenkapitaal, die kunnen worden ontleend aan dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien in dit reglement en bij of krachtens de Pensioenwet.
- (3) Bij de vaststelling van pensioenaanspraken en pensioenrechten worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 opgenomen bepalingen en begrenzingsen ten aanzien van een zuivere pensioenregeling in aanmerking genomen.

- (4) Het fonds heeft het recht om de in dit reglement opgenomen pensioenregeling vóór het van kracht worden daarvan of voor het van kracht worden van een wijziging daarin ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde inspecteur en daarop desgewenst een voor bezwaar vatbare beschikking te vragen (artikel 19c, lid 1 van de Wet op de loonbelasting 1964). Het fonds heeft het recht zich neer te leggen bij deze beschikking en het reglement en daarmee de daarin opgenomen pensioenregeling – indien noodzakelijk met terugwerkende kracht – te wijzigen om daarmee het reglement en de daarin opgenomen pensioenregeling alsnog binnen de bepalingen en begrenzings in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 ten aanzien van een zuivere pensioenregeling te brengen. Aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden zijn aan de wijziging als bedoeld in de vorige volzin gebonden.

Artikel 33a Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioen

- (1) Voor een (gewezen)deelnemer die arbeidsongeschikt is en waarvoor op grond van in het verleden gemaakte afspraken een arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan, geldt het bepaalde in de volgende leden van dit artikel.
- (2) Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat naar de mate van arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer voor zover recht bestaat op een uitkering ingevolge de WIA en uiterlijk tot de pensioeningangsdatum. Een wijziging in de hoogte van de mate van arbeidsongeschiktheid heeft tot direct gevolg dat de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt aangepast, indien deze wijziging leidt tot indeling in een andere arbeidsongeschiktheidsklasse.
- (3) Wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt in aanmerking genomen voor zover dit leidt tot indeling door het UWV in een andere uitkeringsklasse of tot beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering. Aanpassing vindt plaats conform de tabel zoals opgenomen onder lid 5 van dit artikel.
- (4) Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer, na een eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, binnen vier weken herleeft, wordt de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen hervat.
- (5) Tabel toekenning arbeidsongeschiktheidspensioen:

a. In geval van een WIA-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

b. In geval van een WAO-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 15%	0%
15% tot 25%	20%
25% tot 35%	30%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

Artikel 34 Inwerkingtreding

- (1) Dit pensioenreglement is op 1 januari 2016 in werking getreden en laatstelijk gewijzigd op 9 januari 2020.
- (2) De laatstelijk in dit reglement aangebrachte wijzigingen treden in werking op 1 januari 2020.

(3) Dit pensioenreglement kan worden aangehaald als "Pensioenreglement Premieovereenkomst PGB".

Deel II Werkgevers- of sectorspecifieke bepalingen

Sector De Groothandel in Bloemen en Planten

Onder de Groothandel in Bloemen en Planten valt de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die een onderneming drijft waarin: - uitsluitend of in hoofdzaak de groothandelsfunctie in sierteelproducten wordt uitgeoefend of - naast de groothandelsfunctie in sierteelproducten, werkzaamheden worden verricht bestaande uit het sorteren en / of verpakken en / of bewerken en/of het laden en lossen en vervoeren van de door deze onderneming verhandelde sierteelproducten.

Voor werknemers in dienst van werkgevers in de Groothandel in Bloemen en Planten geldt vanaf 1 januari 2016 de Basisregeling Premieovereenkomst zoals vastgelegd in het Pensioenreglement Premieovereenkomst van Pensioenfonds PGB, met de volgende aanvullende bepalingen:

Artikel 1. Deelnemers

Het deelnemerschap is verplicht voor werknemers, die zijn ingedeeld in de functiegroepen I tot en met VI zoals opgenomen in het functieraster van de werkingsfeerbepalingen van de verplichtstellingsbesluit PGB, sector De Groothandel in Bloemen en Planten. Voor deelnemers, die als werknemer zijn ingedeeld in de functiegroep 7 of hoger, kan het bestuur van het fonds na verzoek van een aangesloten werkgever deelname aan dit pensioenreglement toekennen, mits deze deelname voor alle werknemers van die aangesloten werkgever van toepassing is en voor zover het pensioengevend salaris niet meer bedraagt dan het maximumloon in de zin van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen.

Artikel 2. De Beschikbare premie

- (1) De deelnemer heeft aanspraak op een beschikbare premie vanaf de aanvang van het deelnemerschap. Bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens maandelijks, wordt voor de deelnemer een beschikbare premie vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de feitelijke leeftijd bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens op 1 januari van enig jaar. Het benuttingspercentage is vanaf 1 januari 2018 gelijk aan 83% van de netto 3% staffel trede 2 (ouderdomspensioen en uitgesteld opgebouwd partnerpensioen) met een fictief opbouwpercentage van $1,875\% \times 83\% = 1,556\%$.

Beschikbare premiepercentage op basis van een benuttingspercentage van 83% (als percentage van de pensioengrondslag):

leeftijdsklasse	Percentage van de pensioengrondslag
15-19	5,73
20-24	6,39
25-29	7,39
30-34	8,63
35-39	9,96
40-44	11,62
45-49	13,53
50-54	15,77
55-59	18,51
60-64	22,00
65-67	25,40

- (2) Als een deelnemer in enig jaar niet het volledige kalenderjaar heeft deelgenomen aan deze regeling, wordt de beschikbare premie voor dat jaar naar evenredigheid berekend.
- (3) Indien de premie bedoeld in artikel 8 van deze sectorbepalingen op enig moment niet toereikend is om de in lid 1 genoemde premie beschikbaar te stellen, dan zal het bestuur op advies van de actuaaris de beschikbare premie kunnen wijzigen. De wijziging zal zo spoedig mogelijk worden doorgevoerd en zal niet met terugwerken tot enig moment vóór 1 januari van het berekeningsjaar, waarin de pensioenaanspraken worden verworven en vastgesteld.
- (4) De beschikbare premie wordt door het fonds belegd volgens het beleggingsprofiel (life cycle) als bepaald in het Pensioenreglement Premieovereenkomst.

Artikel 3. Partnerpensioen en wezenpensioen

Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioendatum bedraagt het jaarlijks beoogde partnerpensioen:

- $1,313\% \times 83\% = 1,089\%$ van de pensioengrondslag per deelnemersjaar; en
- $1,313\% \times 83\% = 1,089\%$ van de laatste pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal jaren, gerekend vanaf het moment van overlijden tot de reguliere pensioendatum (nog te vervullen deelnemersjaren).

Het wezenpensioen bedraagt bij het overlijden van een deelnemer 20% van het beoogde partnerpensioen. Dit wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin het kind ouderloos is geworden.

Artikel 4. Pensioengevend salaris

(1) Het pensioengevend loon, met uitzondering van de waarde van het privé gebruik van de auto van de zaak, is het per loontijdvak vastgestelde pensioengevend loon, bestaande uit hetzij het bruto overeengekomen maandloon hetzij het bruto overeengekomen 4 weken loon en vermeerderd met het vakantiegeld en met de werkgever schriftelijk overeengekomen vaste jaarlijkse uitkeringen zoals een eindejaarsuitkering of 13^e maand en inclusief vaste toeslagen niet zijnde onkostenvergoedingen en overwerk, met inachtneming van de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting. Het pensioengevend loon bedraagt niet meer dan het maximumloon in de zin van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen.

(2) Ten aanzien van een parttime deelnemer wordt het maximumloon voor de vaststelling van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij de werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

Artikel 5. Franchise

De franchise is per 1 januari 2020 bepaald op:

- voor de premieheffing als bedoeld in artikel 8 lid 1: € 0;
- voor de beschikbare premie als bedoeld in artikel 2 lid 1: € 14.703.

De franchise wordt jaarlijks per 1 januari van het kalenderjaar aangepast op basis van de algemene stijging van de cao-lonen in de bedrijfstak Groothandel Bloemen en Planten over het voorafgaande kalenderjaar. De franchise is ten minste gelijk is aan het fiscaal minimum zoals genoemd in artikel 18a, zevende lid, onderdeel a, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Ten aanzien van een parttime deelnemer wordt de franchise voor de vaststelling van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij Werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

Artikel 6. Pensioengrondslag

(1) De pensioengrondslag is per 1 januari 2020 bepaald op:

- de premieheffingsgrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris;
- de pensioengrondslag voor de beschikbare premie is het pensioengevend salaris verminderd met de franchise van € 14.703.

(2) De pensioengrondslag wordt voor het eerst vastgesteld per de datum van opnemng in de regeling. Vervolgens wordt de pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari vastgesteld. Wijzigingen in het pensioengevend loon, die gedurende het kalenderjaar plaatsvinden worden op het moment van wijziging verwerkt in de pensioengrondslag.

Artikel 7. Premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid

Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid geldt vrijstelling van premiebetaling, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid volgens de volgende tabel:

klasse	mate van arbeidsongeschiktheid	mate van premievrijstelling
1	15-25%	0%
2	25-35%	0%
3	35-45%	40%
4	45-55%	50%
5	55-65%	60%
6	65-80%	72,5%
7	80-100%	100%

Artikel 8. Premie

- (1) De verschuldigde premie voor de financiering wordt geheven op doorsnee basis. De werkgever is voor iedere bij hem in dienstbetrekking werkzame deelnemer voor elke loonbetalingstermijn aan het fonds een premie verschuldigd. De premie wordt jaarlijks op basis van doorsneetarieven per kalenderjaar en voor de aanvang van het kalenderjaar vastgesteld. De premie bedraagt 8% van het pensioengevend salaris.
- (2) De werkgever is gerechtigd om bij iedere loonbetaling de bij die periode behorende werknemersbijdragen voor de deelname van de desbetreffende deelnemer op het loon van die deelnemer in te houden. De toegestane werknemersbijdrage bedraagt 50% van de in dit lid genoemde premie. De werknemersbijdrage in enig jaar wordt voor de parttime deelnemer vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij de werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

Artikel 9. Overgangsbepaling

De tot en met 31 december 2015 verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenen worden beheerst door het tot en met die datum van kracht zijnde pensioenreglement van het bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Bloemen en Planten.

Bijlagen

Bijlage I Bedragen 2020

Maximum ANW Plus verzekering	:	€ 18.073,00 per jaar
Afkoopbedrag	:	€ 497,27 per jaar

Bijlage II Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen

De richtlijn, als bedoeld in artikel 13 van dit reglement, voor de besluitvorming over de ontwikkeling van pensioenen ziet er vanaf 1 januari 2018 als volgt uit:

Bij een dekkingsgraad van:	Kunnen de pensioenen zich als volgt ontwikkelen:
Onder de 105**%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt en verplichte onvoorwaardelijke korting als 5 jaar onder 105**%
105**% tot 110%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt
110% tot 130***%	pro rata toeslag (percentage van 2%)
130***% en hoger	toeslag van 2%, plus eventueel: 1. ongedaan maken van een doorgevoerde korting en/of 2. een extra toeslag van maximaal 1%***

*het minimaal vereist eigen vermogen van het fonds

**Dit percentage is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het jaar waarin het besluit tot toeslagverlening wordt genomen.

***Vanaf 1 maart 2015 kent het fonds niet meer de mogelijkheid een inhaaltoeslag te verlenen. De mogelijkheid van een extra toeslag is hiervoor in de plaats gekomen.

De genoemde percentages * en ** zijn naar boven afgerond en staan niet vast, maar worden conform de wettelijke voorschriften periodiek opnieuw vastgesteld.

Bijlage III Inkooptarieven voor ouderdomspensioen en partnerpensioen

Geldig vanaf 1 januari 2020

Pensioenrichtleeftijd 68								
Inkooptarieven voor Ouderdomspensioen 68 ¹ (OP68) en partnerpensioen (PP)								
Leeftijd ²	OP68	Latent PP	Ingegaan PP		Leeftijd	OP68	Latent PP	Ingegaan PP
16	10,213	2,771	56,265		42	15,608	5,340	42,026
17	10,399	2,850	55,858		43	15,809	5,451	41,312
18	10,587	2,931	55,442		44	16,006	5,561	40,583
19	10,777	3,016	55,016		45	16,198	5,670	39,845
20	10,971	3,101	54,581		46	16,383	5,778	39,093
21	11,167	3,189	54,134		47	16,559	5,883	38,333
22	11,366	3,278	53,678		48	16,727	5,986	37,561
23	11,567	3,369	53,211		49	16,885	6,085	36,778
24	11,770	3,462	52,732		50	17,037	6,182	35,983
25	11,976	3,556	52,241		51	17,180	6,274	35,177
26	12,184	3,651	51,739		52	17,319	6,360	34,363
27	12,393	3,747	51,227		53	17,451	6,440	33,539
28	12,605	3,845	50,701		54	17,578	6,514	32,706
29	12,818	3,944	50,163		55	17,701	6,582	31,864
30	13,031	4,044	49,615		56	17,822	6,641	31,015
31	13,247	4,146	49,053		57	17,940	6,692	30,156
32	13,464	4,249	48,478		58	18,057	6,734	29,291
33	13,681	4,354	47,890		59	18,172	6,766	28,421
34	13,899	4,460	47,290		60	18,287	6,788	27,543
35	14,116	4,567	46,678		61	18,402	6,799	26,663
36	14,334	4,675	46,052		62	18,516	6,799	25,779
37	14,551	4,785	45,413		63	18,630	6,785	24,890
38	14,767	4,895	44,762		64	18,745	6,759	23,997
39	14,981	5,005	44,097		65	18,861	6,720	23,101
40	15,193	5,116	43,419		66	18,983	6,657	22,206
41	15,401	5,228	42,728		67	19,111	6,562	21,311
					68	19,247	6,453	20,416

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

² Dit is de leeftijd van de deelnemer op het moment van inkoop van het OP, dan wel de leeftijd van de partner op het moment van inkoop van PP.

Voorbeelden

- Inkoop van € 1 OP68 kost een 54-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 17,578 = € 17,58
- Inkoop van € 1.200 OP68 kost een 28-jarige deelnemer eenmalig € 1.200 x 12,605 = € 15.126,00
- Inkoop van € 1 latent partnerpensioen kost een 55-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 6,582 = € 6,58
- Inkoop van € 100 OP68 in combinatie met 70% (= € 70) latent partnerpensioen kost een 41-jarige deelnemer eenmalig € 100 x 15,401 + € 70 x 5,228 = € 1.906,06
- Inkoop van € 1 ingegaan partnerpensioen kost een 55-jarige partner eenmalig € 1 x 31,864 = € 31,86

Bijlage IV Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering

Schema bij artikel 16a: uitruil van partnerpensioen (PP) voor extra ouderdomspensioen (OP)

Geldend vanaf 1 januari 2020

Pensioenrichtleeftijd 68	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP68 ¹	
Leeftijd	Extra OP68
55	0,340
56	0,340
57	0,340
58	0,340
59	0,339
60	0,338
61	0,336
62	0,334
63	0,331
64	0,328
65	0,324
66	0,318
67	0,311
68	0,304

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld

- Uitrui op 68-jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,304 = € 60,80$

Schema bij uitruil van ouderdomspensioen (OP) voor extra partnerpensioen (PP)

Geldend vanaf 1 januari 2020

Pensioenrichtleeftijd 68			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP68 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild
16	3,474	41	2,776
17	3,440	42	2,754
18	3,405	43	2,732
19	3,371	44	2,710
20	3,337	45	2,689
21	3,304	46	2,668
22	3,271	47	2,647
23	3,239	48	2,627
24	3,208	49	2,607
25	3,178	50	2,588
26	3,149	51	2,570
27	3,121	52	2,554
28	3,093	53	2,540
29	3,067	54	2,528
30	3,041	55	2,519
31	3,015	56	2,512
32	2,990	57	2,507
33	2,965	58	2,507
34	2,941	59	2,509
35	2,916	60	2,515
36	2,892	61	2,526
37	2,869	62	2,540
38	2,845	63	2,560
39	2,822	64	2,585
40	2,799	65	2,615
		66	2,655
		67	2,710
		68	2,773

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld

- Uitrui op 68-jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 2,773 = € 554,60$

Schema bij artikel 17: vervroeging en uitstel van ouderdomspensioenen

Geldend vanaf 1 januari 2020

Vervroeging + Uitstel van ouderdomspensioenen (OP)

Pensioenrichtleeftijd 68	
Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP68 ¹	
Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP68 wordt aangepast
55	-42,6%
56	-40,5%
57	-38,3%
58	-36,0%
59	-33,4%
60	-30,8%
61	-27,9%
62	-24,8%
63	-21,4%
64	-17,8%
65	-13,9%
66	-9,7%
67	-5,0%
68	0,0%
69	5,6%
70	11,8%
71	18,8%

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden van vervroeging

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [30,8% van € 1.000] = € 1.000 - € 308 = € 692

Voorbeelden van uitstel

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [11,8% van € 1.000] = € 1.000 + € 118 = € 1.118

Schema bij artikel 18: Tijdelijk ouderdomspensioen (TOP)

Geldend vanaf 1 januari 2020

Tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW (TPA)												
Factoren voor het uitruilen van 1 euro direct ingaand ouderdomspensioen voor een TPA												
Leeftijd	1-1-2020	1-2-2020	1-3-2020	1-4-2020	1-5-2020	1-6-2020	1-7-2020	1-8-2020	1-9-2020	1-10-2020	1-11-2020	1-12-2020
55	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533	2,533
56	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682	2,682
57	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861	2,861
58	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080
59	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354	3,354
60	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706
61	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175	4,175
62	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831	4,831
62 + 1 maand	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898	4,898
62 + 2 maanden	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967	4,967
62 + 3 maanden	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038	5,038
62 + 4 maanden	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112	5,112
62 + 5 maanden	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189	5,189
62 + 6 maanden	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269	5,269
62 + 7 maanden	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351	5,351
62 + 8 maanden	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437	5,437
62 + 9 maanden	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526	5,526
62 + 10 maanden	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618	5,618
62 + 11 maanden	5,956	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715	5,715
63	6,066	6,066	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815	5,815
63 + 1 maand	6,181	6,181	6,181	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920	5,920
63 + 2 maanden	6,301	6,301	6,301	6,301	6,029	6,029	6,029	6,029	6,029	6,029	6,029	6,029
63 + 3 maanden	6,427	6,427	6,427	6,427	6,427	6,143	6,143	6,143	6,143	6,143	6,143	6,143
63 + 4 maanden	6,558	6,558	6,558	6,558	6,558	6,558	6,262	6,262	6,262	6,262	6,262	6,262
63 + 5 maanden	6,696	6,696	6,696	6,696	6,696	6,696	6,696	6,387	6,387	6,387	6,387	6,387
63 + 6 maanden	6,841	6,841	6,841	6,841	6,841	6,841	6,841	6,841	6,518	6,518	6,518	6,518
63 + 7 maanden	6,994	6,994	6,994	6,994	6,994	6,994	6,994	6,994	6,994	6,655	6,655	6,655
63 + 8 maanden	7,764	7,154	7,154	7,154	7,154	7,154	7,154	7,154	7,154	7,154	6,799	6,799
63 + 9 maanden	7,966	7,966	7,323	7,323	7,323	7,323	7,323	7,323	7,323	7,323	7,323	6,950
63 + 10 maanden	8,180	8,180	8,180	7,502	7,502	7,502	7,502	7,502	7,502	7,502	7,502	7,502
63 + 11 maanden	8,408	8,408	8,408	8,408	7,691	7,691	7,691	7,691	7,691	7,691	7,691	7,691
64	8,651	8,651	8,651	8,651	8,651	7,891	7,891	7,891	7,891	7,891	7,891	7,891
64 + 1 maand	8,909	8,909	8,909	8,909	8,909	8,909	8,103	8,103	8,103	8,103	8,103	8,103
64 + 2 maanden	9,185	9,185	9,185	9,185	9,185	9,185	9,185	8,328	8,328	8,328	8,328	8,328
64 + 3 maanden	9,481	9,481	9,481	9,481	9,481	9,481	9,481	9,481	8,567	8,567	8,567	8,567
64 + 4 maanden	9,798	9,798	9,798	9,798	9,798	9,798	9,798	9,798	9,798	8,823	8,823	8,823
64 + 5 maanden	11,457	10,140	10,140	10,140	10,140	10,140	10,140	10,140	10,140	10,140	9,096	9,096
64 + 6 maanden	11,937	11,937	10,510	10,510	10,510	10,510	10,510	10,510	10,510	10,510	10,510	9,388
64 + 7 maanden	12,462	12,462	12,462	10,910	10,910	10,910	10,910	10,910	10,910	10,910	10,910	10,910
64 + 8 maanden	13,040	13,040	13,040	13,040	11,345	11,345	11,345	11,345	11,345	11,345	11,345	11,345
64 + 9 maanden	13,679	13,679	13,679	13,679	13,679	11,820	11,820	11,820	11,820	11,820	11,820	11,820
64 + 10 maanden	14,388	14,388	14,388	14,388	14,388	14,388	12,339	12,339	12,339	12,339	12,339	12,339
64 + 11 maanden	15,181	15,181	15,181	15,181	15,181	15,181	15,181	12,911	12,911	12,911	12,911	12,911

65	16,074	16,074	16,074	16,074	16,074	16,074	16,074	16,074	16,074	13,543	13,543	13,543	13,543
65 + 1 maand	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	17,084	14,245	14,245	14,245
65 + 2 maanden	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	18,239	15,029	15,029
65 + 3 maanden	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	19,572	15,911
65 + 4 maanden	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126	21,126
65 + 5 maanden	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963	22,963
65 + 6 maanden	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168	25,168
65 + 7 maanden	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863	27,863
65 + 8 maanden	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231	31,231
65 + 9 maanden	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561	35,561
65 + 10 maanden	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336	41,336
65 + 11 maanden	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420	49,420
66	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547	61,547
66 + 1 maand	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756	81,756
66 + 2 maanden	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174	122,174
66 + 3 maanden	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430	243,430

Legenda

AOW-gerechtigde leeftijd

- = 67 jaar en 0 maanden
- = 66 jaar en 10 maanden
- = 66 jaar en 7 maanden
- = 66 jaar en 4 maanden

Voorbeelden

- Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 januari 2020 64 jaar is een TPA van € 1.000 x 8,651 = € 8.651 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 7 maanden.
- Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 september 2020 66 jaar + 3 maanden is een TPA van € 1.000 x 243,43 = € 243.430 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 4 maanden
Deze uitkering wordt echter maar 1 maand uitgekeerd ad € 20.286 (= € 243.430 / 12).

Schema bij artikel 19: Getrapt pensioen (TRAP)

Geldend vanaf 1 januari 2020

De onderstaande varianten van getrapt pensioen zijn mogelijk.

Trapvorm	Lengte trap	Uitkerings- verhouding	Pensioenrichtleeftijd 65		Pensioenrichtleeftijd 68		
			Percentage van het OP65 ¹ bij TRAP vanaf leeftijd 65		Percentage van het OP68 ³ bij TRAP vanaf leeftijd 68		
			TRAP-percentages		TRAP-percentages		
Hoog - Laag	5 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 70: vanaf leeftijd 70:	123,8% 92,9%	van leeftijd 68 tot 73: vanaf leeftijd 73:	122,6% 92,0%	
		100 : 90	van leeftijd 65 tot 70: vanaf leeftijd 70:	108,3% 97,5%	van leeftijd 68 tot 73: vanaf leeftijd 73:	108,0% 97,2%	
	10 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 75: vanaf leeftijd 75:	115,9% 86,9%	van leeftijd 68 tot 78: vanaf leeftijd 78:	114,1% 85,6%	
		100 : 90	van leeftijd 65 tot 75: vanaf leeftijd 75:	105,8% 95,2%	van leeftijd 68 tot 78: vanaf leeftijd 78:	105,2% 94,7%	
	Laag - Hoog	5 jaar	75 : 100	van leeftijd 65 tot 70: vanaf leeftijd 70:	79,6% 106,1%	van leeftijd 68 tot 73: vanaf leeftijd 73:	80,3% 107,1%
			90 : 100	van leeftijd 65 tot 70: vanaf leeftijd 70:	92,1% 102,3%	van leeftijd 68 tot 73: vanaf leeftijd 73:	92,4% 102,7%

De TRAP-percentages voor een TRAP die ingaat tussen 65 en 68 jaar worden berekend door interpolatie en worden niet afgerond.

1 OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

2 OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld OP

- € 10.000 OP65 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 100% en daarna 75%,
vanaf leeftijd 65 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 123,8% = € 12.380 tot leeftijd 70
en vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 92,9% = € 9.290

- € 10.000 OP68 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 75% en daarna 100%,
vanaf leeftijd 68 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 80,3% = € 8.030 tot leeftijd 73
en vanaf leeftijd 73 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 107,1% = € 10.710

Schema bij artikel 20: Gelijk overlevingspensioen (GOP)

Geldend vanaf 1 januari 2020

Bij Gelijk overlevingspensioen (GOP) wordt eerst een verhouding van 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen gerealiseerd. Vervolgens wordt bij in leven zijn van zowel de gepensioneerde als de partner, 100% van het ouderdomspensioen uitgekeerd. Bij overlijden van de deelnemer óf de partner, wordt het GOP-percentage uitgekeerd.

Pensioenrichtleeftijd 68	
GOP-percentage bij OP68 ³	
Leeftijd	GOP-percentage
55	78,0%
56	
57	
58	
59	
60	
61	
62	
63	
64	
65	
66	
67	
68	
69	
70	
71	

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld

- Bij € 1.000 OP68 en € 700 Partnerpensioen, is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn. Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.

Bijlage V Afkooptarieven voor ouderdomspensioen (OP, 65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen

Geldend vanaf 1 januari 2020

Afkooptarieven voor Ouderdomspensioen (OP), Partnerpensioen (PP) en Ingegaan PP							
Afkooptarief per € 1 euro aanspraak							
Leeftijd	OP68 ¹	PP	Ingegaan PP	Leeftijd	OP68	PP	Ingegaan PP
16	10,115	2,431	55,167	41	15,287	4,597	41,895
17	10,299	2,501	54,768	42	15,493	4,693	41,207
18	10,486	2,574	54,360	43	15,696	4,789	40,506
19	10,676	2,648	53,943	44	15,894	4,884	39,792
20	10,869	2,724	53,516	45	16,087	4,977	39,067
21	11,064	2,802	53,079	46	16,273	5,069	38,331
22	11,262	2,881	52,631	47	16,451	5,159	37,585
23	11,462	2,962	52,172	48	16,621	5,245	36,828
24	11,664	3,044	51,703	49	16,783	5,329	36,060
25	11,868	3,127	51,222	50	16,937	5,410	35,280
26	12,075	3,212	50,730	51	17,083	5,487	34,490
27	12,283	3,297	50,227	52	17,224	5,558	33,692
28	12,493	3,383	49,712	53	17,359	5,624	32,885
29	12,705	3,471	49,185	54	17,490	5,684	32,068
30	12,919	3,559	48,647	55	17,616	5,739	31,243
31	13,134	3,649	48,095	56	17,739	5,786	30,409
32	13,350	3,740	47,532	57	17,860	5,826	29,568
33	13,566	3,832	46,956	58	17,978	5,858	28,720
34	13,783	3,925	46,367	59	18,096	5,880	27,866
35	14,001	4,019	45,767	60	18,212	5,895	27,006
36	14,218	4,114	45,153	61	18,329	5,900	26,143
37	14,435	4,210	44,527	62	18,443	5,894	25,276
38	14,650	4,306	43,888	63	18,557	5,878	24,404
39	14,865	4,403	43,236	64	18,671	5,850	23,528
40	15,077	4,500	42,572	65	18,786	5,812	22,650
				66	18,904	5,751	21,772
				67	19,028	5,660	20,895
				68	19,158	5,558	20,017

¹ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Het afkoopbedrag van € 100 OP68 is voor een 60-jarige deelnemer € 100 x 18,212 = € 1.821,20
- Het afkoopbedrag van € 70 PP is voor een 65-jarige deelnemer € 70 x 5,812 = € 406,84

Bijlage VI Tarieven ANW-hiaatverzekering

Geldend vanaf 1 januari 2020

Het tarief van de ANW-hiaat verzekering wordt berekend door de vermenigvuldiging van een factor voor de deelnemer met een factor voor de partner. De factor voor de partner is afhankelijk van de einddatum van de uitkering. Momenteel is de einddatum van de uitkering gesteld op de AOW-ingangsdatum van de partner.

ANW-hiaat verzekering					
Tarief voor een verzekerd bedrag van € 1 = Factor deelnemer x Factor partner					
Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum	Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum
16	0,00008	45,687	41	0,00043	25,745
17	0,00009	45,054	42	0,00048	24,785
18	0,00011	44,408	43	0,00053	23,816
19	0,00013	43,749	44	0,00059	22,842
20	0,00014	43,076	45	0,00064	21,862
21	0,00015	42,390	46	0,00072	20,879
22	0,00015	41,690	47	0,00081	19,894
23	0,00016	40,976	48	0,00090	18,906
24	0,00016	40,248	49	0,00099	17,914
25	0,00017	39,505	50	0,00109	16,918
26	0,00018	38,748	51	0,00123	15,918
27	0,00017	37,977	52	0,00138	14,915
28	0,00019	37,191	53	0,00153	13,908
29	0,00019	36,392	54	0,00170	12,896
30	0,00020	35,577	55	0,00191	11,879
31	0,00021	34,749	56	0,00210	10,858
32	0,00022	33,907	57	0,00234	9,833
33	0,00023	33,050	58	0,00260	8,803
34	0,00025	32,180	59	0,00284	7,771
35	0,00027	31,297	60	0,00318	6,737
36	0,00028	30,401	61	0,00349	5,702
37	0,00030	29,492	62	0,00385	4,581
38	0,00033	28,572	63	0,00425	3,330
39	0,00036	27,640	64	0,00467	2,034
40	0,00039	26,697	65	0,00516	0,866
			66	0,00572	0,173
			67	0,00626	0,000

Voorbeeld

- Voor een deelnemer van 50 jaar met een partner van 45 jaar,
is het tarief voor een verzekerd bedrag van € 1.000 bij uitkering tot de AOW-ingangsdatum van de partner (= 67 jaar en 3 maanden)

$$\begin{array}{rclclcl}
 \text{€ 1.000} & \times & \text{factor deelnemer 50 jaar} & \times & \text{factor partner 45 jaar} & = \\
 \text{€ 1.000} & \times & 0,00109 & \times & 21,862 & = \text{€ 23,83}
 \end{array}$$

Bij de tarieven, factoren en percentages uit bijlage III, IV, V en VI is uitgegaan van de voor pensioenfonds PGB geldende actuariële grondslagen en is rekening gehouden met collectieve actuariële gelijkwaardigheid.

